

NOVOTEKS

Ob dveh zgodovinsko pomembnih datumih v mesecu avgustu

čestitamo

vsem aktivnim in upokoženim delavcem delovne organizacije za

15. avgust – dan ustanovitve Novoteksa,

in 30. avgust – dan, ko so delavci Novoteksa sprejeli načela samoupravljanja in izvolili svoj prvi delavski svet.

Želimo vam, da bi vam praznik delovne organizacije pomenil prav toliko kot je pomenil delavcem Novoteksa ob samem začetku, ko so z vsakodnevnimi delovnimi zmagami ustvarjali pogoje za lepše dni.

V drugem polletju - še bolj gospodarno!

POROČILO O POSLOVANJU POSAMEZNIH TEMELJNIH ORGANIZACIJ V PRVEM POLLETJU 1981

TOZD Tkanina

V največji temeljni organizaciji je bilo v prvem polletju povprečno zaposlenih 910 delavcev, kar je za 2 % pod planom in 3 % več, kot jih je bilo v enakem obdobju leta 1980.

V tem polletju so delavci proizvedli 275.838 baznih kilogramov preje, 1.563.467 metrov tkanin in 125.362 metrov pletenin. V primerjavi s planom je bila proizvodnja preje za 1 % večja, proizvodnja tkanin in pletenin pa za 3 % manjša. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta pa so proizvedene količine manjše - preja za 5 % in metrsko blago za 2 %.

Glede na dosežene proizvodne rezultate, s katerimi ne smemo biti zadovoljni, bo treba poiskati razloge, ki vplivajo na manjšanje proizvodnje. Vsi vemo, da so bile težave z nabavljanjem surovin, ki so v pretežni meri uvožene, tudi vemo, da trg zahteva pestre in modne programe, vendar to so dejstva, katerim se bomo morali podrediti in skušati poiskati druge rezerve: večjo prisotnost na delu, večjo disciplino, boljšo organizacijo dela, predvsem pa večji čut in odgovornost do tovarne, ki nam daje kruh, pa čeprav samo „tekstilski“.

Število bolezenskih izostankov se je v prvem polletju 1981 povečalo za 4 % glede na enako obdobje v lanskem letu. Delež bolniških ur v celotnem fondu delovnega časa je bil 13,1 %, lani pa 12,6 %.

V prvem polletju je bilo v tozđ Tkanina opravljenih 33.967 nadur, lani v istem obdobju pa 27.650 nadur. Število nadur se je povečalo za 23 %. Največji porast zabeležimo v delovni enoti oplemenitilnice, kjer se je število nadur povečalo kar za štirikrat.

Delavec v tozđ Tkanina je v povprečju prejel 8.266 dinarjev neto osebnega dohodka, kar je za 34 % več kot lani v enakem obdobju. Povprečje proizvajalcev preje in tkanin v Sloveniji za obdobje I - V (za šest mesecev še ni podatkov) pa je 9.267 dinarjev, kar pomeni, da so osebni dohodki delavcev v tozđ Tkanina za 11 % nižji od povprečja tekstilnih delavcev v Sloveniji.

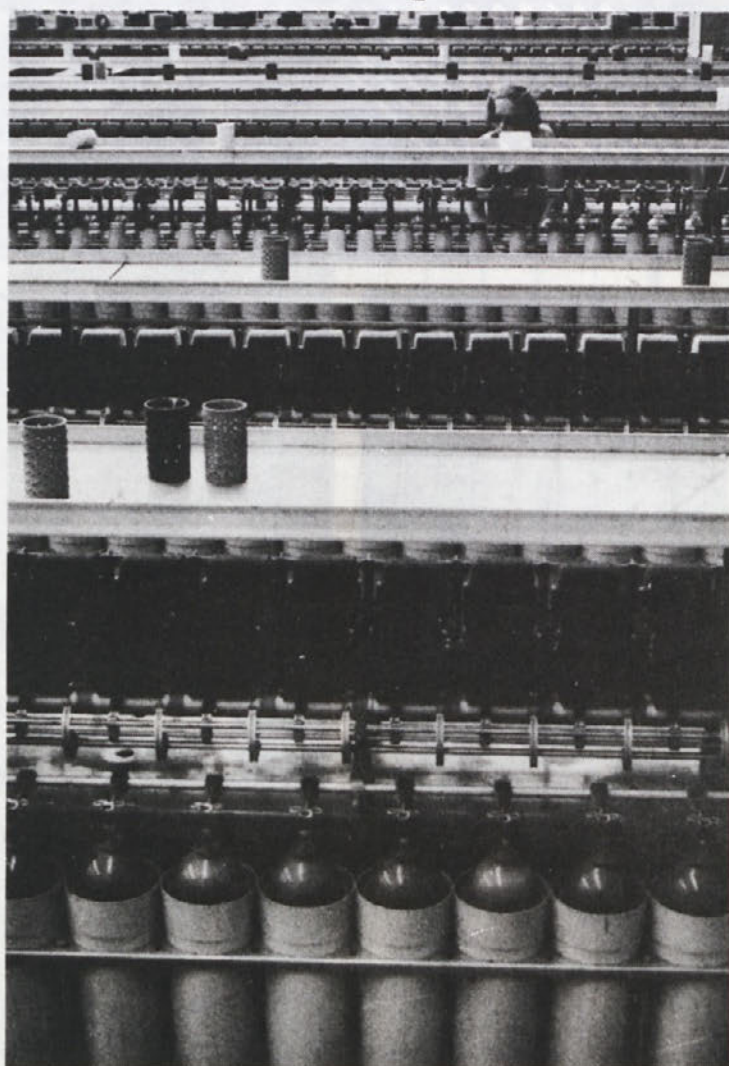
Prodajalna je v tozđ Tkanina preseгла količinski plan za 1 %, v primerjavi z enakim obdobjem leta 1980 pa je nižja za 9 %. Tako smo se domač trg prodali 1.288.300 metrov tkanin in pletenin ali 75 % od celotne prodaje, in v izvoz 418.492 metrov ali 25 % celotne prodaje. Zaloge končnih izdelkov so se od 1. 1. 81, ko so bile 232.053 metrov, zmanjšale na 202.994 metrov ali za 13 %.

Posebej moramo omeniti poslovanje na področju izvoza in uvoza, ki je za tozđ Tkanina življenjskega pomena. V prvem polletju je tozđ Tkanina izvozila za 56.378.785 dinarjev tkanin od tega 683.707 dinarjev na klirinško področje. Podatki so izraženi v tečaju Zveznega izvršnega sveta (SIV). Glede na enako obdobje lanskega leta se je izvoz povečal za 87 %, v primerjavi z internim planom pa je manjši za 10 %. V istem obdobju je bilo uvoženo za Tkanino in za tozđ Predilnico Metlika za 112.156.193 din surovin, pomožnega materiala in rezervnih delov. V primerjavi z lanskim letom je to 54 % več, oziroma 9 % pod polletnim planom. Večji uvoz je odraz višjih cen, ne pa večje količine uvoza.

Fiksni stroški so bili doseženi v višini 128.452.430 din, kar je za 5,6 % manj, kot smo planirali. Med posameznimi vrstami stroškov so najbolj presežene

V 000 din	I-VI 80	Plan I-VI 81	Izvršitev I-VI 81	Indeks 81/80	Indeks izvrš./plan
celotni prih.	301.759	418.106	419.785	139	100
dohodek	97.746	136.408	125.265	128	91
čisti dohodek	66.604	99.535	83.421	125	83
del ČD za OD	46.194	63.442	58.882	127	92
del ČD za SP	7.430	7.970	5.402	72	67
del ČD za Aku.	12.979	28.123	30.800	237	109

Primerjava vrednostnih kazalcev z letom 1980 je ugodna. Nekoliko slabšo sliko daje primerjava s planom za prvo polletje. Dohodek in čisti dohodek nista dosežena. Temu so kriva večja porabljena sredstva, predvsem stroški surovin in pomožnega materiala. Skupna poraba je manjša zaradi spremenjenega obračuna. Topli obrok prehrane se v tem letu krije iz fiksnih stroškov, prej pa iz čistega dohodka. Tudi prispevek za stanovanjsko izgradnjo je spremenjen, tako da gre del iz

transportne storitve ter prispevki in davki iz dohodka.

Vrednostni rezultat gospodarjenja v prvem polletju leta 1981 nam bo prikazala tabela:

Predilnica Metlika

V Predilnici Metlika je bilo v I. polletju leta 1981 v povprečju zaposlenih 335 delavcev. V primerjavi z enakim obdobjem lani je letos delalo 13 delavcev več, v primerjavi s planom pa 5 delavcev več.

V prvih šestih mesecih so proizvedli 644.000 baznih kilogramov preje. Če ustvarjeno proizvodnjo primerjamo z lanskim v istem obdobju, vidimo, da je za 4 % večja, pa tudi plan je dosežen 102 %. Moramo pa dodati, da se je zmanjšala proizvodnja v klasični in predvsem repco predilnici in da je precej večja proizvodnja na krušik strojih. Lani je bilo v I. polletju na krušiku narejenih 39.496 baznih kilogramov, letos v enakem obdobju pa 95.567 baznih kilogramov.

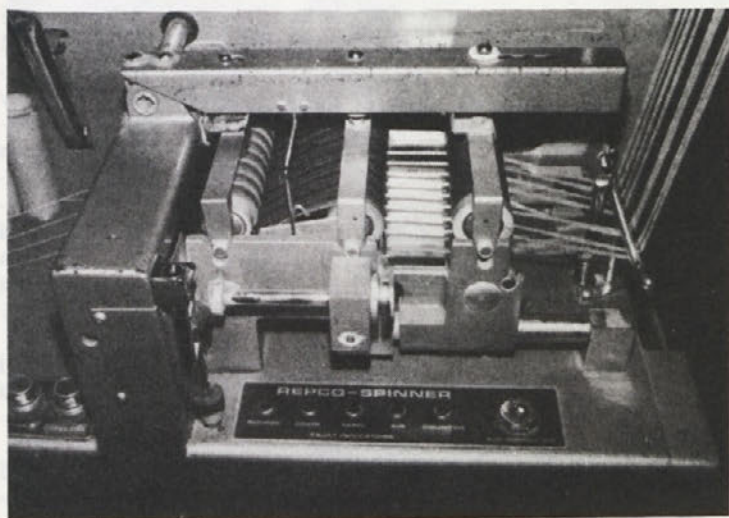
V metliški predilnici so zmanjšali število nadur za več kot polovico, saj je bilo lani opravljenih 1.892 nadur, letos

(Nadaljevanje na 3. strani)

dohodka, del pa iz čistega dohodka. V akumulaciji je zajeta tudi amortizacija že odpisanih osnovnih sredstev.

Polletni obračun je mejnik v poslovnem letu, zato bi ob vseh navedenih rezultatih, negativnih in pozitivnih, lahko zaključili:

z vso odgovornostjo in zavzetostjo se moramo vsi skupaj potruditi, da bomo do konca leta opravili tisto, kar je bilo slabega in še bolj izboljšati tisto, s čimer smo bili že ob polletju zadovoljni.

(Nadaljevanje z 2. strani)

pa 911 nadur. O številu bolniških izostankov pa ne moremo napisati nič vzpodbudnega. Delež bolniških izostankov v skupnem fondu delovnega časa se je od 6,7 % povečal na 10,5 %, kar je za 57 % več kot lani v enakem obdobju. Največ se je povečala porodniška od 1,5 % na 3,2 % in boleznine do 30 dni, ki gredo v breme delovne

organizacije od 2,7 % na 4,9 %.

Delavec v Predilnici Metlika je poprečno prejel 8.157 din neto osebnega dohodka, kar je glede na lani za 38 % več. Fiksni stroški so bili doseženi v višini 41.002.027 din in so za 6,4 % nižji, kot smo jih planirali za to obdobje.

Najvažnejše kazalce finančnega poslovanja vam prikazuje naslednja tabela:

v 000 din	I-VI 1980	Plan I-VI 81	Izvrš. I-VI 81	Indeks 81/80	Indeks izvrš./plan
Celotni prihodek	108.202	180.328	181.487	167	100
Dohodek	29.291	44.090	43.470	148	98
Čisti dohodek	22.743	35.818	31.890	140	89
Del ČD za OD	15.952	21.946	19.886	124	90
Del ČD za skupno por.	2.778	2.935	1.652	59	56
Del ČD za akumulacijo	4.013	10.936	10.352	257	94

Kljub temu, da so doseženi rezultati precej boljši od lanskim v enakem obdobju, plan za I. polletje ni dosežen. Zaradi višjih porabljenih sredstev (osnovne in pomožne surovine) ni do-

sežen dohodek, čisti dohodek pa ni dosežen zaradi višjih obveznosti iz dohodka, ki so za 180 starih milijonov večje od planiranih.

8 % glede na lansko I. polletje, povečali pa so se bolniški izostanki in sicer za 14 %. Največje povečanje so dosegli izostanki do 30 dni, ki bremenijo temeljno organizacijo. Poprečni neto osebni dohodek je bil v I. polletju 7621 din in je za 38 % večji od lanskega.

Konfekcija Novo mesto je v prvem polletju prodala 263.878 konfekcijskih izdelkov: na domači trg 205.908 in v izvoz 57.970. Delež izvoza v skupni prodaji znaša 21 %. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta je količinska prodaja večja za 9 % v primerjavi s planom pa za 20 %. Treba pa je pripomniti, da še niso zaživel dohodkovni odnosi iz kooperacije med konfekcijo Novo mesto in konfekcijo Vinica, ki smo jih zastavili z letnim gospodarskim planom. Količinske zaloge so se od 1. 1. 1981 do 30. 6. 81 povečale za 8 % ali za 7422 komadov. Na večje zaloge so vplivale količine, namenjene za izvoz v Libijo.

Konfekcija Novo mesto

V novomeški konfekciji je bilo v I. polletju v povprečju zaposlenih 242 delavcev. To je 2 % več kot v lanskem prvem polletju in 2 % manj, kot smo planirali.

Proizvodni plan minut je dosežen s 100 %, komadni plan pa le s 94 %.

Proizvodni plan bi bil lahko izpolnjen bolje, če ne bi imeli v januarju velik izpad proizvodnje. Takrat je bila proizvodnja le 81,23 %. V naslednjih mesecih je bil proizvodni plan dosežen in presežen. Produktivnost, izražena v izdelanih komadih na efektivno uro, je večja od lanske za 1 %, če pa upoštevamo tudi dodelavo izdelkov, ki so bili narejeni pri kooperaciji, se je povečala za 4 %.

V Konfekciji Novo mesto se je število nadur zmanjšalo za

Fiksni stroški so bili doseženi v višini 29.135.222 din, kar je za 1,4 % več, kot smo planirali. Na prekoračitev so vplivali predvsem stroški za energijo, transportne storitve in pa precej večji davki in prispevki iz dohodka.

Novomeška konfekcija je v I. polletju izvozila za 7.957.447

din po SIV. V primerjavi z lanskim doseženim izvozom je letošnji izvoz večji za 47 % in v primerjavi s planom za 38 % večji. Uvozila pa je za vse tri konfekcije za 6.321.800 din reprodukcijskega materiala in rezervnih delov.

Bilančni podatki so naslednji:

v 000 din	Plan I-VI 80	Izvrš. I-VI 81	Indeks 81/80	Indeks izvrš./plan
Celotni prihodek	69 475	94 608	101 107	145
Dohodek	30 466	35 318	38 607	126
Čisti dohodek	18 465	21 453	21 917	118
Del ČD za OD	11 426	14 966	14 504	126
Del ČD za sk.por.	2 008	2 094	1 271	63
Del ČD za aku.	5 031	4 393	6 142	112

Konfekcija Novo mesto je v I. polletju 1981 uspešno poslovala, vendar najdemo tudi stva-

ri, ki bi jih se dalo, oziroma moralo izboljšati.

Konfekcija Vinica

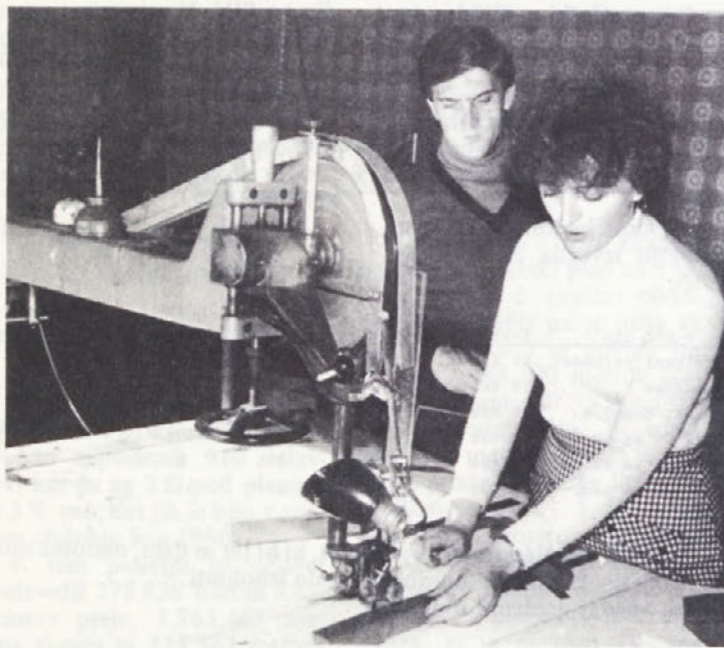
V konfekciji na Vinici je v I. polletju 1981 v povprečju delalo 239 delavcev. Poprečno število zaposlenih je za enega delavca manjše, kot je predvideval plan in za 4 delavce večje kot v enakem lanskem razdobju.

Delavci so izdelali v tem obdobju 168.220 konfekcijskih izdelkov, kar je za 4 % manj od

planirane proizvodnje in za 9 % manj kot lani v enakem obdobju. Plan minut je bil presežen za 4 %. Podatki kažejo na to, da je letošnji program težji ali bolj razdrobljen kot lanski. Produktivnost, izražena v komadih na zaposlenega in v izdelanih komadih v eni efektivni uri, se je znižala za 10 % glede na doseženo v lanskem letu.

Število nadur se je povečalo za 10 % in sicer od 2.003 v I. polletju 1980 na 2.202 nadur v letošnjem polletju. Tudi odsto-

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

tek bolezni v celotnem fondu delovnega časa se je povečal od 8,5 % na 9,4 % ali za 11 %. Najbolj se je povečala porodniška, medtem ko so se bolezni do 30 dni zmanjšale za 11 %.

Delavec v konfekciji Vinica je v poprečju prejel 7.325 din neto osebnega dohodka, kar je za 40 % več kot lani v enakem obdobju. Kljub procentualno visokemu porastu osebnega dohodka, kar velja tudi za novomeško konfekcijo, pa nivo osebnih dohodkov ne dosega republiškega poprečja I - V 1981, ki znaša za proizvajalce končnih konfekcijskih izdelkov (konfekarjev) 8.442 din. Konfekcija Vinica je v prvem polletju 1981 prodala 200.146 konfekcijskih izdelkov, od tega na domači trg 123.675 in na tuje tržišče 76.471 ali 38 % celotne prodaje. Količinska pro-

daja je za 11 % večja od lanske in za 17 % nižja od plana. Plan prodaje ni uresničen. Temu so vzrok nezaživetih dohodkovni odnosi med konfekcijo Novo mesto in Vinico. Zaloge končnih izdelkov so se glede na stanje 1. 1. 1981 zmanjšale za 58 % in so 30. 6. 1981 znašale 23.956 izdelkov.

Vrednost izvoza po uradnem tečaju je bila v prvem polletju 9.115.861 din. V primerjavi z lanskim je letošnji izvoz več kot 3-krat večji, kljub temu pa je plan izvoza za prvo polletje uresničen le z 78 %.

Fiksni stroški znašajo 26.874.980 din in so prav tako kot pri konfekciji Novo mesto presegli planirano višino za 1,4 %.

Tabela najvažnejših kazalcev nam bo prikazala finančno sliko poslovanja konfekcije Vinica v I. polletju 1981:

v 000 din	I-VI 80	Plan I-VI 81	Izvrš. I-VI 81	Ind. 81/80	Ind. Izvrš./plan
Celotni prihodek	65.223	81.559	73.011	111	89
Dohodek	28.744	20.387	36.042	125	118
Čisti dohodek	18.646	18.986	21.457	115	113
Del ČD za OD	10.592	13.903	13.985	132	100
Del ČD za skup. por.	1.950	2.030	1.118	57	55
Del ČD za akumulacijo	6.104	3.053	6.354	104	208

Plan prihodka in porabljenih sredstev za TOZD konfekcija Vinica vsebuje tudi udeležbo na skupnem prihodu iz naslova kooperacije. Vendar dohodkovni odnosi na tem področju še

niso zaživel, in tako ti dve postavki nista realizirani. Ostali kazalci so v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta in v primerjavi s planom, ugodni.

1981 v poprečju zaposlovala 380 delavcev. Poprečno število zaposlenih je za 12 delavcev večje od planiranega in za 35 delavcev večje od lanskega v enakem obdobju.

Proizvodni plan, izražen v minutah, je bil dosežen s 105 % in v izdelkih s 108 %. V primerjavi s proizvodnjo lanskega

I. polletja pa je proizvodnja v minutah in komadah večja za 24 %. Produktivnost, izražena v komadah na zaposlenega je od lanske večja za 12 %, izražena v komadah na efektivno uro pa za 1 %.

Konfekcija Trebinje v I. polletju 1981 ni imela nadur, pa tudi delež bolniških izostankov v celotnem fondu delovnega časa se je zmanjšal od 15,2 % na 13,1 % ali za 14 %. Vendar je treba pripomniti, da je ta delež še zmeraj previsok.

Poprečni neto osebni dohodek v Trebinju je bil v I. polletju 7.101 din, kar je za 46 % več od lanskega.

Konfekcija Trebinje je v I.

polletju 1981 prodala 301.955 konfekcijskih izdelkov. Od skupne prodaje je bilo na domači trg prodano 2.416 izdelkov ali 1 % in v izvoz 299.539 izdelkov ali 99 %. Skupna letošnja prodaja je za 25 % večja od lanske in za 9 % večja od plana. Izvez je bil uresničen v vrednosti 27.475.907 din, (po uradnem tečaju) kar je 55 % več glede na lansko enako obdobje in 8 % več od planiranega izvoza.

Fiksni stroški so bili doseženi v višini 19.869.329 din in so za 3 % nad planiranimi za to obdobje.

V I. polletju 1981 je tozD konfekcija Trebinje dosegla naslednje finančne rezul-

v 000 din	I-VI 80	Plan I-VI 81	Izvrš. I-VI 81	Indeks 81/80	Indeks izvrš./plan
Celotni prihodek	23 886	30 023	36 302	151	120
Dohodek	19 543	24 738	27 848	142	112
Čisti dohodek	16 946	21 975	24 597	145	111
Del ČD za OD	12 464	17 994	20 480	164	113
Del ČD za skup. por.	1 914	2 685	1 604	83	59
Del ČD za akumulacijo	2 568	1 296	2 513	98	193

Poslovanje konfekcije Trebinje je bilo v I. polletju uspešno, tako v primerjavi z lanskim letom, kakor tudi v primerjavi s planom. Manjša skupna poraba je posledica spremenjenega

obračuna, saj se krije topli obrok iz materialnih stroškov, del stanovanjskega prispevka pa iz dohodka, kar velja tudi za vse ostale temeljne organizacije.

Trgovina

Naša najmanjša temeljna organizacija je v prvem polletju 1981 v poprečju zaposlovala 81 delavcev. Število zaposlenih je

za 18 delavcev manjše od planiranega in za 5 delavcev večje od lanskega polletnega poprečja.

Delavci po posameznih prodajalnah so dosegali v I. polletju naslednjo vrednost bruto realizacije:

Prodajalna	Plan I-VI 1981	Doseženo I-VI 1981	Indeks
Novo mesto	6.300,000	6.962,657	110
Bršljin	10.200,000	11.892,585	116
Metlika I.	1.070,000	1.125,183	105
Sarajevo	3.550,000	3.966,332	111
Trebinje	2.750,000	2.332,768	85
Bor I.	1.430,000	1.581,044	110
Čačak	2.030,000	2.429,889	119
Vrnas	3.600,000	4.325,386	120
Karlovac	2.500,000	2.596,766	104
Bor II.	6.950,000	7.906,559	113
Kos. Mitrovica	1.920,000	1.994,799	104
Zenica	5.850,000	5.280,177	90
Pucarevo	2.750,000	3.114,916	113
Arandelovac	1.620,000	1.057,773	65
Aleksinac	6.150,000	7.461,164	121
Metlika II.	1.730,000	509,518	29
Skupaj	60.400,000	64.537,522	107

Plan bruto realizacije so dosegle vse prodajalne razen v Trebinju, Zenici, Arandelovcu in Metliki II. Prodajalna v Metliki je bila v tem letu šele odprta in to z zamudo, kar je povzročilo manjšo uresničitev plana.

Nadure, ki so opravljene v TOZD Trgovina, gredo na račun inventur. V letošnjem prvem polletju so se povečale za 33 %. Delež bolniških izo-

stankov v skupnem fondu delovnega časa se je od 6,1 % lani, zmanjšal na 5,7 % ali za 7 %. Zmanjšanje gre na račun manjše porodniške, medtem ko so se bolezni do 30 dni povečale za 33 % in bolezni nad 30 dni za 110 %.

Poprečni neto osebni dohodek na zaposlenega v TOZD

(Nadaljevanje na 5. strani)

Konfekcija Trebinje

Naša najbolj oddaljena temeljna organizacija - konfekcija v Trebinju - je v I. polletju

(Nadaljevanje s 4. str.)

Trgovina je dosegel višino 9.630 din in je od lanskega v istem obdobju višji za 39%. Tozd Trgovina je edina temeljna organizacija, ki je dosegla in presegla republiško poprečje, ki znaša za trgovino na drobno v prvih pe-

tih mesecih 9.134 din.

Fiksni stroški so bili uresničeni v višini 11.350,702 din, kar je za 12,5% manj, kot je bilo planirano.

Finančne kazalce poslovanja Trgovine nam prikazuje tabela osnovnih kazalcev:

v 000 din	I-VI 80	Plan I-VI 81	Izvršitev I-VI 81	Ind. 81/80	Indeks izvrš./plan
Celotni prihodek	45 897	56 095	63 479	138	113
Dohodek	10 314	12 167	15 104	146	124
Čisti dohodek	7 823	9 727	11 578	147	119
Del ČD	4 402	6 646	6 207	141	93
Del ČD za skup. por.	688	884	572	83	64
Del ČD za akumulacijo	2 733	2 197	4 799	175	218

Tozd Trgovina je v I. polletju 1981 uspešno poslovala, tako v primerjavi z lanskim enakim ob-

dobjem, kot tudi glede na planirane rezultate.

DSSS

Delovna skupnost izpolnjuje ukrepe stabilizacijskega programa. Število zaposlenih se ne povečuje. Poprečno število v I. polletju letos je 294 delavcev. Toliko jih je bilo tudi v lanskem I. polletju. Število opravljenih nadur se je od 5638 v lanskem polletju zmanjšalo na 4771 v letošnjem polletju ali za 15%. Odstotek boleznin se je, glede na lansko obdobje, povečal od 9,2% na 10,8% ali za 17%.

Najbolj so porastle boleznine nad 30 dni.

Poprečni neto osebni dohodek v delovni skupnosti je bil v tem polletju 10.366 din, brez trgovskih zastopnikov pa 9.754 din ali za 34% večji kot v enakem lanskem razdobju.

Fiksni stroški v skupnih službah I. polletje niso prekoračili planirane višine. Doseženi so bili v višini 48.411.716 din, kar je 1,9% manj od plana.

Finančni kazalci poslovanja delovne skupnosti in menze so naslednji:

v 000 din	I-VI 80	Plan I-VI 81	Izvrš. I-VI 81	Indeks 81/80	Indeks izvrš./plan
Celotni prihodek	46 024	54 150	57 851	125	106
Dohodek	25 880	29 158	31 771	122	108
Čisti dohodek	24 575	27 635	27 813	113	100
Del ČD za OD	18 875	24 659	24 008	127	97
Del ČD za sk.por.	5 700	2 976	3 805	66	127
Del ČD za akumulac.	-	-	-	-	-

Uspešnost poslovanja v delovni skupnosti ne moremo meriti skozi rast prihodka in dohodka, kajti ti dve kategoriji predstavljata v delovni skupnosti le rast stroškov.

Čim večji bi bil prihodek, tem večji bi bili stroški in tem večje breme bi padlo na temeljne organizacije.

Zato moramo uspešnost poslovanja v skupnih službah gledati predvsem skozi kvaliteto uslug, ki jih delavci v skupnih službah opravljajo za temeljne organizacije in skozi druge pokazatelje, v prvi vrsti doseganje fiksnih stroškov, spoštovanje plana zaposlenih, zmanjševanje nadur itd.

Resolucija III. kongresa jugoslovanskih samoupravljalcev

IV.

Za delegatsko odločanje in podružbljanje politike

Tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije poudarja zgodovinski pomen delegatskega sistema, v katerem delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter družbenopolitičnih organizacijah, prek svojih delegacij in delegatov in na temeljih socialističnega samoupravljanja neposredno in suvereno odločajo o bistvenih vprašanjih svojega življenja in dela ter o vseh družbenih zadevah.

1. Izhajajoč iz tega, da so razviti samoupravni odnosi v temeljni organizaciji in krajevni skupnosti pogoj za delovanje delegatskega sistema, opozarja kongres na potrebo:

— da delavci, delovni ljudje in občani na zborih in prek drugih oblik samoupravnega odločanja sprejemajo stališča in določajo

smernice o najpomembnejših vprašanjih, o katerih odločajo v delavskih svetih, skupščinah krajevnih skupnosti in v delegatskem sistemu v celoti;

— da se delegacije kar najbolje organizirajo in usposabljaajo kot samostojna telesa temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, ki v stalnem stiku s svojo volilno bazo samoupravno in politično organizirane delovni ljudi in občane povezujejo v delegatske skupščine, pri čemer je nujno zagotoviti delegacijam vse potrebne informacije in strokovno pomoč;

— da se opusti praksa, po kateri se delavski svet ukvarja samo z razporejanjem čistega dohodka in delitvijo sredstev za osebne dohodke, druge delegacije pa z združevanjem sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb zunaj temeljne organizacije združenega dela;

— da se razvijajo delegatski odnosi v krajevni skupnosti in da se organizacije združenega dela in njihove delegacije neposredneje povezujejo s krajevno skupnostjo, saj se tu uresničujejo številni življenjski interesi delavcev in občanov, to pa jim v marsičem zagotavlja standard in socialno varnost.

2. Kongres samoupravljalcev zlasti poudarja pomen nadaljnega boja za uveljavitev občine kot samoupravne in temeljne

Povzetek

Pregled poslovanja ne bi bil popoln, če ne bi zapisali še podatke o poslovanju delovne organizacije kot celote. V DO Novoteks je v I. polletju delalo poprečno 2481 delavcev. V prvem polletju leta 1981 smo v DO Novoteks proizvedli:

919.838 baznih kilogramov preje,

1.688.829 metrov tkanin in pletenin,

731.709 komadov konfekcijskih izdelkov.

V istem obdobju smo prodali:

V ooo din	I-VI 80	Plan I VI 81	Izvrš. I-VI 81	Indeks 81/80	Indeks izvrš./plan
Celotni prihodek	660 469	914 872	933 025	141	101
Dohodek	241 986	312 269	318 109	131	101
Čisti dohodek	175 805	235 133	222 675	126	94
Del ČD za sk.por.	22 469	21 575	15 424	68	71
Del ČD za oseb.doh.	119 907	163 558	157 953	131	96
Del ČD za akumula.	33 429	50 000	60 961	182	121

V ustvarjeni akumulaciji je zajeta tudi amortizacija že odpisanih osnovnih sredstev v tozd Tkanina v višini 11.663.009 din. Rezultati so, glede na težke pogoje gospodarjenja, ki prizadevajo tiste, ki morajo veliko uvažati in zato tudi izvažati, še dokaj ugodni. Pa vendar ne smemo zapreti oči pred dejstvom, da imamo v lastnih rokah še nekatere niti, ki bi poslovanje DO Novoteks lahko še izboljšale.

1.706.793 metrov tkanin in pletenin,
765.979 komadov konfekcijskih izdelkov.

Izvoz po SIV tečaju je bil dosežen v višini 100.928.000 din, od tega smo za 683.707 din izvozili na klirinsko področje in 100.244.293 din na konvertibilno področje. Uvozili pa smo za 118.516.557 din reprodukcijskega materiala in rezervnih delov, od tega za 1.456.823 din iz klirinskega področja. V primerjavi z lanskim prvim polletjem se je izvoz povečal za 80 %, uvoz pa za 49 %.

Tabela finančnih kazalcev za celotno DO Novoteks daje naslednjo sliko poslovanja v I. polletju 1981:

Več kot dva milijona članov

Sektor za organizacijsko izgradnjo ZK in kadrovske politiko pri CK ZKJ je objavil informacijo o gibanju članstva ZKJ v letu 1980. Po teh podatkih ima ZKJ 2.041.272 članov ali z drugimi besedami, partijsko knjižico ima 9 % Jugoslovancev. V zadnjih letih se je članstvo zelo povečalo, saj je bilo samo lani v partijo na novo sprejetih 200.000 članov, kar znaša skoraj deset odstotkov ali za 8,3 odstotke več kot v letu poprej. Največ novosprejetih članov je mladincev, mlajših od 27 let – kar 33,1 odstotka.

IZ DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV

TOZD TKANINA

17. zasedanje delavskega sveta je bilo 14. julija 1981

Člani DS so najprej obravnavali pritožbe na prednostno listo prosilcev stanovanja.

Na prednostno listo prosilcev enega dvosobnega stanovanja v Bršljinu, ki jo je sprejel delavski svet TOZD TKANINA na 16. zasedanju 15. 6. 1981 sta se pritožili Marjeta Kupljen in Nada Džurić.

Najprej je bila obravnavana pritožba Marjete Kupljen, ki je bila na delavskem svetu v celoti prebrana. Delavski svet je nato obravnaval še pritožbo Nade Džurić in jo kot neutemeljeno zavrnil.

Po končani razpravi so člani DS sprejeli prednostno listo prosilcev družbenih stanovanj.

Zvonko Jelić je na skupno stanovanjsko komisijo naslovil prošnjo za pridobitev stanovanjske pravice nad dvosobnim stanovanjem na Šmihelski 6 v Novem mestu.

Imenovani je trenutno brez stanovanja in stanuje s 4-člansko družino v zasilnih prostorih. Stanovanje, v katerega naj bi se vselil, je družbena lastnina, za katerega ima pravico uporabe in razpolaganja Samoupravna stanovanjska skupnost Novo mesto. Jelić je dobil za vselitev v omenjeno stanovanje tudi priporočilo občinskega sindikalnega sveta, na čigar predlog je bila DO NOVOTEKS dodeljena enkratna razpolagalna pravica nad omenjenim stanovanjem. Po njegovi izselitvi DO NOVOTEKS ta pravica preneha. Glede na to, da je stanovanje v zelo slabem stanju, se je imenovani obvezal, da na lastne stroške iz-

vrši tudi vsa potrebna popravila.

Skupna stanovanjska komisija je predlagala delavskemu svetu, naj stanovanje dodeli Jeliću.

DS TOZD TKANINA se je strinjal s predlogom skupne stanovanjske komisije, da se Zvonku Jeliću dodeli stanovanje na Šmihelski 6 v Novem mestu.

V nadaljevanju seje so člani DS obravnavali pritožbo na prednostno listo stanovanjskih posojil. Prednik stanovanjske komisije je dejal, da je zbor delovnih ljudi TOZD TKANINA 17. 6. 1981 sprejel sklep, da se 85 % stanovanjskih sredstev nameni za stanovanjska posojila. Glede na to so vsi prosilci dobili posojila, bodisi za novo gradnjo ali rekonstrukcijo.

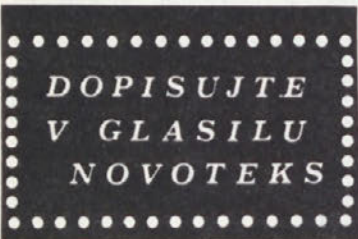
Na prednostno listo stanovanjskih posojil se je pritožila Anica Cesar, delavka v pripravi, kateri je stanovanjska komisija ob letošnji razdelitvi stanovanjskih posojil dodelila 30.000,000 din posojila.

V pritožbi navaja, da njena 4-članska družina stanuje v podstrešnem stanovanju brez sanitarij, shrambe in kleti, zato meni, da je dobila premajhno vsoto posojila.

Člani DS so sprejeli sklep, da se pritožba Anice Cesar zavrne, ker je imenovana pred dvema letoma že dobila 70.000,00 din posojila, ob letošnji razdelitvi stanovanjskih posojil pa še 30.000,00 din.

DS je razpisal še javno razpravo za dopolnitev SS in pravilnikov o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke, ki naj traja do 1. septembra 1981, ter imenoval dodatne nove člane disciplinske komisije in samoupravne delav-

(Nadaljevanje na 7. str.)

družbenopolitične skupnosti, v kateri se uresničuje celoten sistem samoupravnih in demokratičnih odnosov ter sodelovanja med delovnimi ljudmi in občani kakor tudi njihovimi temeljnimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi. Zato je po mnenju kongresa nujno:

– da v prihodnjem obdobju še bolj organizirano in odločno usmerjamo družbena prizadevanja za nastajanje razmer in razvijanje samoupravne demokratične prakse, ki bo zagotovila, da bodo delovni ljudje in občani, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter prek delegatskega odločanja v skupščini občine, v celoti uresničevali svoje samoupravne pravice in dolžnosti;

– da se v občini, prvi širši obliki teritorialnega samoupravnega organiziranja združenega dela in samoupravni skupnosti množva interesov delavcev in delovnih ljudi ter občanov, mora zagotoviti, da bodo delovni ljudje in občani z osebno aktivnostjo in prek svojih delegatov bistveno vplivali na določanje in uresničevanje družbene politike na vseh ravneh – od občine do federacije.

3. Da bi delavci v združenem delu lahko odločali o celotnem dohodku, zlasti pa še o tistem delu svojega dohodka, ki ga izločajo in združujejo za skupne potrebe zunaj temeljne organizacije in za splošne družbene potrebe, pa tudi o drugih vprašanih, o katerih se

odloča v delegatskih skupščinah, je po mnenju tretjega kongresa samoupravljalcev nujno:

– da dosledno izvajamo določilo zakona o združenem delu, po katerem je treba predloge o izločanju in združevanju sredstev za skupne in splošne družbene potrebe dajati v izrekanje delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela hkrati ali vsaj enkrat na leto;

– da delegati v delegatskih skupščinah delujejo v skladu s smernicami in temeljnimi stališči, ki jih dobivajo, da ob upoštevanju interesov drugih ustvarjalno prispevajo k uspešnemu reševanju vprašanj, o katerih skupščine sprejemajo odločitve, in da redno obveščajo delegacije in prek njih tudi delavce temeljnih organizacij o svojem delu. K takšni praksi morajo vse več prispevati tudi družbenopolitične organizacije s svojim delom;

– da širše izvajamo in uveljavljamo institut zamenljivega delegata, da bi spodbujali kolektivno delo delegatov in kvalificirano zastopanje interesov, pobud in predlogov iz samoupravne družbene baze;

– da delegacije razvijajo različne oblike medsebojnega sodelovanja, povezovanja in skupnega delovanja v okviru delovnih in sestavljenih organizacij, krajevnih skupnosti in drugih oblik medsebojnega povezovanja. Nujno je, da se konference delegacij

(Nadaljevanje s 6. str.)

ske kontrole. Novo imenovani člani naj bi opravljali svoje naloge do konca mandatnega obdobja.

TOZD KONFEKCIJA I, Novo mesto

16. zasedanje delavskega sveta je bilo 2. julija 1981.

Člani DS so bili najprej seznanjeni s popravkom cenika kolekcije jesen – zima 1981, ki je bil že sprejet na prejšnjem zasedanju delavskega sveta. Sprememba je nastala le pri artiklu 6303. Iz prejšnjega 27 % povečanja je narejen popravek na 25 %.

Direktor TO je navzoče seznanil s cenikom dodatnega programa kolekcije jesen – zima 1981.

Delovna skupnost skupnih služb

Izredno zasedanje delavskega sveta je bilo 14. julija 1981.

Člani DS so najprej obravnavali pritožbo Zavrli Majde, ki se je pritožila zoper odločitev skupne stanovanjske komisije glede dodelitve stanovanjskega posojila.

Predsednik stanovanjske komisije je dejal, da je zbor delovnih ljudi DSSS 9. 6. 1981 sprejel sklep, da se vsa razpoložljiva stanovanjska sredstva nameni za stanovanjska posojila. Ker pa je bilo prosilcev veliko, je jasno, da vsem prošnjam za dodelitev stanovanjskega posojila ni bilo mogoče ugoditi. Med temi je bila tudi Majda Zavrli.

Vodja splošnega oddelka je pojasnil, da ima Zavrlova možnost, da se ji dodeli stanovanjsko posojilo iz sredstev, katera ima DSSS vročena pri Ljubljani-

ski banki (530.000,00 din) oziroma iz posojila na ta znesek.

Člani delavskega sveta so predlagali, naj centralni delavski svet določi nosilca in rok, do katerega naj se ugotovi, katera dela in naloge so se na nivoju celotne DO spremenila in jih ponovno pravilno ovrednoti, ter razpisali javno razpravo za dopolnitev SS in pravilnikov o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke, ki naj traja do 1. septembra 1981.

DARJA CESAR

Železna cesta še naprej rjavi

Kljub vsem dokazom in izračunom, da je železniški prevoz eden najbolj smiselnih kopenskih prevozov, saj zahteva najmanj energije in je tudi najbolj ugoden za čistočo okolja, pa delež jugoslovanskih železnic v kopenskem prevozu še naprej pada. V zadnjih dvajsetih letih se je zmanjšal od 52 odstotka na 28,3 odstotka kopenskega prevoza. Kot vse kaže, bo družbeni dogovor o prometni politiki Jugoslavije, ki daje železnici poseben pomen, dobil svojo pravo veljavo šele v drugi polovici srednjeročnega obdobja 1981–1985.

Količine so ogromne, vendar končne

Na svetu je 1,38 milijarde kubičnih metrov vode, vendar pa so tudi to količine, na katere mora človeštvo biti pozorno. Kar 97 odstotkov teh voda je v morjih in so slane, dva odstotka sta zamrznjena na obeh zemeljskih tečajih, 0,6 odstotka je podtalnice, 0,2 odstotka je vode v jezerih in 0,01 odstotka v zemeljski atmosferi.

Mednarodno gasilsko tekmovanje v ZR Nemčiji

Kot je 13. 7. 1981 sklenil IO, smo v organizaciji OGZ in IGD Novoteks 23. 7. 1981 s Komposovim avtobusom krenili v ZR

Nemčijo – mesto Boelingen, na strokovno ekskurzijo oziroma ogled mednarodnega gasilskega tekmovanja, ki je potekalo v mestu Boelingen.

Ob ogledu sodobne gasilske opreme in pripomočkov za varovanje premoženja in dragih naprav smo spremljali tudi tekmovanje mednarodnih ekip, med katerimi je bilo nekaj ekip iz Jugoslavije, med njimi tudi iz Tovarne zdravil Krka Novo mesto.

Videli smo dobro organizirano prireditev, pravilno izvajanje vseh vaj in intervencij v primeru požara in naravnih nesreč kot so povodnje, ruševine, potresi in podobno. Na razstavi smo si ogledali tudi najnovejše tehnične dosežke s področja požarne varnosti, od katerih bi v naši DO potrebovali še marsikaj. Zato bomo v prihodnjem obdobju morali posvetiti večjo pozornost urejanju in opremljanju naših gasilskih enot.

S pridobitvami strokovnega znanja bomo seznanili naše društvo in stremeli k temu, da bo naša DO čim bolj varna.

Kot je poudaril marsikateri gorovnik na Boebliškem stadionu, je vsaka investicija naložena v gasilstvo, kap vode v morje, če se primerja s škodo,

katera lahko nastane vsak hip, če ni določenih pripomočkov, sodobne opreme in izurjenih ekip.

Na povratku smo si ogledali koncentracijsko taborišče Dachau blizu Muenchna, kjer je na tisoče ljudi iz celega sveta, med njimi tudi Jugoslovancev, izgubilo svoja življenja.

Prepričani smo, da smo svoje potovanje izkoristili za dobro naše DO in da nam bo vsem v korist, če bo z dobro ekipo v naši DO preprečena večja materialna škoda.

IVAN IVKOVIČ

uveljavijo kot oblika družbenega posvetovanja delegacij z organiziranimi silami socialistične zavesti;

– da se delegacije in delegati upirajo praksi, ko so družbeni problemi in predlogi odločitev predstavljeni v dolgih, nerazumljivih in suhoparnostrokovnih elaboratih, zahtevajo naj, da dobe kratko, strnjeno gradivo, ki bo vsebovalo bistvo problemov in predloge rešitev v variantah;

– da se delegacije in delegati postavljajo po robu pretirani državni regulativi kakor tudi širjenju samoupravne regulative, kadar nista v prid razvoju socialističnih samoupravnih odnosov.

4. Odločanje v delegatskih skupščinah družbenopolitičnih skupnosti mora vse bolj postajati izraz samoupravnega odločanja delavcev in drugih delovnih ljudi v samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Kongres odločno nasprotuje razširjeni praksi, da bi odločitve, ki so sicer v pristojnosti samoupravnega in delegatskega odločanja, sprejemali zunaj samoupravnih in delegatskih organov, v tako imenovanih koordinacijskih telesih, komisijah in neformalnih skupinah, s čimer se delegatski sistem odločanja omejuje na formalno soglašanje z odločitvami, že poprej sprejetimi zunaj njega.

Na tej podlagi poudarja tretji kongres samoupravljalcev potrebo:

– da se skupščine vseh družbenopolitičnih skupnosti, v procesu oblikovanja skupne politike in sprejemanja splošno obveznih norm, razvijajo kot delovna telesa, povezana s svojo družbeno bazo, ki sprejemajo odločitve z dogovarjanjem in usklajevanjem interesov in stališč samoupravnih organizacij in skupnosti, ne pa s preglasovanjem, s čimer odpravljajo elemente politično–predstavniškega načina odločanja;

– da dosežemo večjo učinkovitost delegatskega skupščinskega sistema in pravočasno sprejemanje odločitev, s tem da se bodo skupščine osredotočale na usklajevanje stališč o bistvenih vprašanjih družbenoekonomskega razvoja;

– da se v zboru združenega dela in drugih zborih uveljavi odločujoča vloga delavskega razreda v skupščinskem odločanju in da se dosledno uresničuje ustavna opredelitev, po kateri brez odločitve zbora združenega dela ni mogoče sprejeti odločitve o zajemanjih iz dohodka in o namenu teh sredstev;

– da se dosledno uresničuje ustavna funkcija skupščin samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, da enakopravno s pristojnimi zbori skupščin družbenopolitičnih skupnosti sodelujejo v sprejemanju odločitev o vprašanjih s

Ne le z omejitvami - tudi z zavestjo!

Že ko smo pisali o sprejemanju srednjeročnih planov smo poudarjali, da morajo biti osnovani na resničnih možnostih in upoštevati težki svetovni in domači gospodarski položaj ter stabilizacijska prizadevanja in ukrepe, ki smo jih sprejeli za reševanje tega, nič kaj zavidljivega položaja. Sprejeli smo več ali manj temu prilagojene srednjeročne plane in s tem tudi dolžnosti, da jih izpolnimo. Vendar pa se je že na samem začetku zataknilo. Izhodišni položaj je bil bolj zapleten, kot smo si upali predstavljati in nekatere negativne težnje so se šele sedaj pokazale v pravi luči. Inflacija je preseгла vsa pričakovanja, izvozna moč naših delovnih organizacij je bila manjša kot smo upali, že začeti negospodarskih in negospodarnih investicij je bilo preveč, motnje v pridelovanju hrane in energije pa so tudi opravile svoje. Naš srednjeročni plan je v nevarnosti, s tem pa tudi upanja, da v doglednem času zopet prilezemo na zeleno vejo.

Vse te ugotovitve zahtevajo hitre in učinkovite ukrepe, če hočemo obrniti gospodarske tokove zopet navzgor. Predsednik izvršnega sveta SR Slovenije Janez Zemljarič je o sedanjih situaciji dejal naslednje: „Na vseh ravneh zaostroujemo družbenopolitično, materialno in zakonsko odgovornost vseh organov in organizacij in posameznikov za izvajanje dogovorjenih nalog. Naši delovni ljudje upravičeno terjajo in podpirajo jasnejše, konkretnije, dolgoročneje stabilizacijske usmeritve in akcije, da bodo njihova odpovedovanja in prizadevanja dala trajnejše rezultate v boju za nadaljnji družbenoekonomski in poli-

tični napredek, trdnost in ugled Jugoslavije v svetu.“

Dosedanja prizadevanja le niso bila čisto brez sadov, saj je moral priznati: „Zmanjšano je število zastojev v proizvodnji, zboljšana je oskrba z osnovnimi življenjskimi potrebščinami, krepí se materialna osnova in družbenoekonomski in samoupravni položaj združenega dela, nadaljuje se umirjena rast zaposlovanja itd. Na nekaterih ključnih področjih, od katerih je najbolj odvisna stabilnost gospodarstva pa še naprej ne uresničujemo zadovoljivo z letošnjo resolucijo začrtanih nalog. Najbolj zaostajamo v rasti proizvodnje in pri razvoju ekonomskih odnosov s tujino. Na tržišču imamo še naprej velika neskladja, ohranja se velika stopnja inflacije, nadaljujejo se stare napake pri investiranju.“

Tistim, ki nočejo ali ne morejo uresničevati sprejetih nalog, bo v vodilo in pomoč služilo pet novosprejetih zakonov, ki so jih 28. julija sprejeli delegati slovenske skupščine. Za organizacije združenega dela je zlasti pomemben zakon, ki močno omejuje nove naložbe, razen tistih seveda, ki ustrezajo osnovnim ciljem družbenega plana, se pravi povečanju izvoza, pomenijo nov energetski vir ali večjo pridelavo hrane. Vse ostale investicije, tudi že pričete, ki nimajo zagotovljenih potrebnih sredstev, pa je treba ustaviti. Tudi zakon, s katerim se povečuje stopnja republiškega davka na osebni dohodek z 1 na 1,9 odstotka, je pomemben, saj bo do zbranimi sredstvi izplačane kompenzacije za nekatera osnovna živila, s čimer bo vsaj delno zaščiten življenjski standard delovnih ljudi.

Organizacije, ki se usmerjajo v izvoz, bodo v večji meri kot doslej deležne izvoznih spodbud, med drugim tudi pri kritju stroškov železniškega prevoza in pri oprostivah združevanja sredstev za gradnjo energetskih objektov.

Nekateri od sprejetih zakonov so bolj začasnega, drugi

bolj dolgoročnega značaja, njihova učinkovitost pa bo merilo naše družbene zavesti in pripravljenosti, da s skupnimi močmi premostimo trenutne težave, ali kot je rekel član predsedstva SRS Marjan Breclj: „Samo z restrektivnimi ukrepi boja za stabilizacijo ne moremo dobiti.“ N. S.

Moj praktični pouk v Novoteksu

Sem učenka Ekonomske srednje šole in štipendistka Tekstilne tovarne Novoteks. V tej tovarni dobim finančno pomoč za študij že dve leti, v letnih počitnicah pa grem sem vsako leto za en mesec na počitniško prakso, kjer opravljam razna administrativna dela.

Bil je lep julijski dan, ko sem prvič odšla s strahom na prakso. Imela sem predsodke o delu in delavcih. Bala sem se, da dela, ki mi ga bodo zaupali, ne bom znala dobro opravljati, obenem pa sem se bala tudi stika z administrativnimi delavci, ker je bil to moj prvi dan ko sem delala s samimi odraslimi ljudmi. Toda strah je bil popolnoma odveč. Delavci so me zelo lepo sprejeli. Razkazali so mi tovarno in razložili njeno dejavnost in organiziranost. Seznani so me tudi z delom, ki sem ga opravljala. Na praksi sem izpolnjevala razne listine. Pri svojem delu sem uporabljala tudi znanje, ki sem si ga pridobila v šoli. Delo je bilo zelo zanimivo in pestro. Dela in sodelavcev sem se tako navadila, da sem ob koncu meseca kar težko zapustila tovarno. Najraje bi kar ostala.

Poleg administrativnega dela sem se seznanila tudi s proizvodnjo. Tu sem spoznala delavce, ki delajo za strojem. Ugotovila sem, da je poklic tkalca zelo težak, ne tako fizično, kot psihično.

Mene je posebno motil močan ropot, medtem ko je delo precej enolično. Vseh osem ur morajo delavci stati na nogah. Delo poteka v treh izmenah. Najbolj me je motilo to, da morajo ponoči delati tudi žene.

Dom zahteva celo ženo, ne pa ženo, ki je vso noč delala, medtem ko smo ostali spali, podnevi pa mora opravljati še vsa gospodinjstva dela, se ukvarjati z otroki, ali pa še celo oditi na polje.

Ko sem prišla letos na prakso, sem se počutila že kot enakopraven član velike družine. Poznam veliko delavcev, s katerimi se lahko kaj pogovorim. Delo, ki ga opravljam, poznam že od lani. Vesela bi bila, če bi po končani šoli prišla na to delovno mesto in tako s svojim delom prispevala k dohodku te delovne organizacije.

ADA OVNICEK

področja, za katero je bila samoupravna interesna skupnost ustanovljena;

— da delegatske skupščine, ko dajejo pooblastila svojim izvršnim in upravnim organom, kar najbolj jasno opredelijo smernice in okvire za izvajanje politike in predpisov, stalno pa morajo vztrajati tudi pri njihovi odgovornosti za to;

— da izvršni organi in organi uprave ter drugi predlagatelji odločitev pripravijo, kot podlago za usklajevanje stališč v skupščinah, predloge z alternativami in možnostmi izbiranja.

5. Vse organizirane družbene sile socializma se morajo vztrajno bojevati za novo prakso v uresničevanju funkcij državne uprave — izvršnih in upravnih organov — in se vselej zavedati nevarnosti tendenc, da se okrepi politična moč državnega aparata in da bi le-ta dobil oblast nad družbo.

Zagotoviti moramo takšne politične in pravne okoliščine, da bo država zares učinkovito in odgovorno, v interesu samoupravno združenega dela, opravljala svoje funkcije oblasti in regulative ter prispevala h krepitvi družbene vloge in značaja organizacij združenega dela, krajevnih in interesnih skupnosti.

V naših družbenih razmerah mora državna uprava vse bolj postajati — neposredno in prek delegatskih skupščin — organizirana

strokovna služba, ki služi združenemu delu in za svoje delo odgovarja delegatski skupščini.

6. Kongres samoupravljalcev zahteva:

— da nosilci funkcij politične oblasti opravljajo te funkcije dosledno v interesu samoupravljanja, da bi zavarovali samoupravne pravice delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti, s tem pa pomagali ustvariti možnosti, ko bi lahko probleme in odnose čedalje bolj urejali na samoupravnih temeljih, namesto z akti prisile;

— da družbenopolitične skupnosti sprejemajo odločitve, ki so v širšem družbenem interesu, če je to le mogoče, prek družbenih dogovorov, pri katerih sklepanju so organi družbenopolitičnih skupnosti samo enakopravni udeleženci;

— da se organi družbenopolitičnih skupnosti pojavljajo tudi kot pobudniki samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja o odnosih, ki jih je mogoče urediti na tej podlagi, ne pa da izkoriščajo pooblastila in v samostojni pristojnosti sprejemajo splošno veljavne akte o tem prej, preden so poskušali najti rešitev na samoupravni podlagi in pustili udeležencem sporazumevanja oziroma dogovarjanja ustrezen rok za dogovor; če pa sporazuma ni, potem mora biti prisilni akt, ki ga sprejme skupščina, načelno

Dvajset let neuvrščenosti

Prvega septembra leta 1961 se je v Beogradu sešlo 25 vodilnih državnikov iz vseh delov sveta. Na tem zgodovinsko najvse pomembnem sestanku se je rodila nova politična sila v mednarodnem življenju – gibanje neuvrščenosti.

Dvajset let je bilo dovolj, da je po vsem svetu dozorelo spoznanje o tem, da je leto 1961 prineslo v mednarodne odnose prelomen, zgodovinski dogodek.

Vsaka naslednja konferenca neuvrščenih, vse do zadnje, je vedno znova potrevala trajni pomen sklepov beograjske konference. Na njej so sprejeli temeljna načela politike neuvrščenosti, ki pomenijo povsem novo smer v urejanju mednarodnih odnosov, tako da ustreza težnjam in hotenjem milijonskih množic vsega sveta, vsem narodom, ki jim je svoboda, neodvisnost, enakopravnost in mir najvišja vrednota.

Neuvrščeno gibanje z jasno izdelanimi stališči nikakor ni naključen pojav v mednarodnem življenju, niti ni namenjeno samo določenemu obdobju v razvoju mednarodnih odnosov. Neuvrščenost je izraz vseh globokih sprememb, ki so nastale v svetu po takih dogodkih, kot je bil veliki osvobodilni boj narodov proti fašizmu in velika protimperialistična revolucija narodov, ki je zrušila svetovni sistem kolonializma kot poglavitno obliko podrejanja drugih narodov. Razmerje sil, kakršno se je ustalilo po vseh teh spremembah, je omogočilo – prvič v mednarodnem življenju – stvarne in objektivne pogoje za ohranitev neodvisnosti malih narodov. Vendar so vse izkušnje

povojnega časa dokaz, kako je sla po podrejanju šibkejših narodov še vedno močna in navzoča v svetu, pa zato nobenemu narodu ni njegova izbojevana neodvisnost za vse čase kar sama zajamčena. Od tod nujnost in potreba po nenehni neodvisnosti, obrambi in utrjevanju narodov in boja za njihov resnično enakopraven položaj v svetu.

Nosilec tega boja so prav tiste sile, ki so izbojevale svobodo in neodvisnost narodov v teku druge svetovne vojne in po njej v boju proti kolonializmu. Te sile danes pooseblja neuvrščeno gibanje, ki je prevzelo težavno in odgovorno nalogo, ne ohranjati sveta takšnega kakršen je, pač pa ga spremeniti tako, da bodo v njem zajamčene pravice vseh narodov do politične in gospodarske neodvisno-

sti in enakopravnosti.

Neuvrščeno gibanje bo zmoglo opraviti svojo zgodovinsko nalogo, če bo ostalo samostojno in če bo izhajalo vedno in povsod iz tistih temeljnih izhodišč, ki so jih prvi voditelji neuvrščenih držav postavili na prvi beograjski konferenci neuvrščenih pred dvajsetimi leti.

Mnogim poskusom, ki so imeli za cilj oslabiti enotnost in spremeniti načelno usmeritev neuvrščenosti, je bilo v teh letih izpostavljeno neuvrščeno gibanje. Vendar je protiblokovska narava gibanja z močjo izvirnih načel ter globoko demokratičnostjo premagala take poskuse. Utrdilo je svojo enotnost in ohranilo naravo samostojnega in izvirnega mednarodnega dejavnika.

DE-KA

Vsem sodelavcem Investicijsko vzdrževalnega sektorja se najtopleje zahvaljujem za podarjeni venec in izrečena sožalja ob smrti moje ljube mame.
Jože Škufca

Ob boleči izgubi moža in očeta

MARTINA DOLINARJA

se iskreno zahvaljujema vsem sodelavcem Novoteksa, ki ste ga spremljali na zadnji poti, mu darovali toliko cvetja in nam z izrazi sožalja lajšali žalostne trenutke.

Še posebej hvala govorniku za poslovilne besede, DITIS-u in OO ZK za častno stražo ter sodelavcem iz Skupnih služb za zbrano delovno pomoč.

Žena Metka
in sin Jure

samo začasen akt in velja samo do sklenitve sporazuma oziroma dogovora.

7. Kongres se zavzema za razvijanje vloge in funkcij družbenih svetov, ki bodo prispevali k odpiranju organov družbenopolitičnih skupnosti za vse socialistične družbene dejavnike, še posebej pa za vključevanje družbenopolitičnih organizacij kakor tudi znanstvenih in strokovnih ustanov v pripravljanje odločitev in njihovo uresničevanje.

Za uspešno delo družbenih svetov je velikega pomena aktivno sodelovanje vseh družbenih dejavnikov, ki vnašajo v delo teh svetov svoje izkušnje iz prakse in uresničevanja svoje vloge in odgovornosti v socialistični samoupravni družbi.

8. Tretji kongres samoupravljalcev opozarja na nenadomestljivo vlogo družbenopolitičnih organizacij pod vodstvom zveze komunistov pri razvijanju socialističnega samoupravljanja in delegatskega sistema.

Kot notranja sila in organski del delegatskega sistema se morajo družbenopolitične organizacije nenehno in vztrajno bojevati proti ostankom stare zavesti in prakse, ki je še vedno živa tudi v delegatskih odnosih. Posebno vlogo pri tem ima socialistična zveza delovnega ljudstva kot enotna fronta organiziranih socialističnih sil in politični temelj delegatskega sistema.

Kongres opozarja zlasti na vlogo sindikatov kot najširše razredne organizacije delavskega razreda in delovnih ljudi v boju za krepitev

družbenega položaja samoupravno združenih delavcev kot vladajoče ekonomske in politične sile družbe.

Kongres opozarja tudi na izreden pomen angažiranja mladih pri nadaljnjem razvijanju socialističnega samoupravljanja in ob tem še posebej na mesto in odgovornost Zveze socialistične mladine Jugoslavije.

Družbene organizacije, združenja občanov in drugi subjekti znanstvenega, strokovnega, tehničnega, kulturnega in materialnega in družbenega ustvarjanja, demokratično organizirani v delegatskem sistemu, morajo še bolj delovati kot njegova notranja gibalna sila.

Znanost in znanstvena spoznanja morajo biti veliko bolj kakor doslej opora v delu in odločanju delavcev in drugih delovnih ljudi, delavskih svetov, delegatskih skupščin, izvršnih organov, strokovnih služb in vseh drugih ustvarjalnih socialističnih sil naše družbe.

9. Tretji kongres samoupravljalcev poudarja pomembnost resničnega, pravočasnega, jasnega in izčrpnega obveščanja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih delegatov. Cilj tega je kvalificirano sprejemanje odločitev in sploh delovanje celotnega delegatskega sistema, ker menijo, da sedanje obveščanje še ni v skladu z njihovimi zahtevami in potrebami.

Kongres meni, da moramo zgraditi celovit in notranje povezan informativni sistem v službi delovnih ljudi in njihovih samoupravnih organizacij ter skupnosti, z njim pa moramo zagotoviti

Notranje rezerve bolje izkoriščamo

Kdo potrebuje telefon?

VINICA: RAZŠIRILI SMO OBSEG DEL IN NALOG IZHODNEGA KONTROLORJA

Stopnja proizvodne organiziranosti in modernizacije v naši temeljni organizaciji nam je narokovala določene spremembe v izvajanju kontrole kvalitete.

V okviru stabilizacijskih ukrepov in z notranjimi rezervami poskušamo zmanjšati izgube, podane v analizi komercialnih in kvalitetnih popustov. Največ lahko storimo na področju kakovosti izdelkov, kjer moramo z bolj organiziranim delom in aktivno udeležbo vseh zaposlenih izboljšati rezultate.

Kvalitetni popusti, navedeni v analizi, so le merljivi rezultat kvalitativnih motenj proizvodnje, torej izgube, ki se dajo ugotoviti. Vemo pa, da se pojavljajo tudi nemerljivi stroški, ki so lahko neprimerno večji od merljivih in nastajajo od samega začetka proizvodnje pa vse do kupca izdelka. Sem sodijo:

- neevidentirana popravila že v samem procesu proizvodnje,

- organizacija posameznih večjih popravil,

- izgubljen ugled pri kupcih zaradi nekvalitetnih izdelkov, plasiranih na trg,

- stroški reklamacij (zamenjava izdelka ali popravila),

- stroški zakasnitve rokov, nastalih zaradi popravila izdelkov itd.

Skupni rezultat je prav gotovo velik. Posebno se moramo zavedati nemerljivih stroškov, ki so pomemben faktor pri finančnem rezultatu TO, kakor tudi celotne delovne organizacije.

Zavedamo se, da je idealno stanje nemogoče doseči, vendar

je naše delo usmerjeno k zmanjševanju stroškov in izboljševanju kvalitete. Zato smo dela in naloge izhodnega kontrolorja razširili na vodenje kontrole kvalitete skozi celotno proizvodnjo. Ugotavljati napake in te sortirati na narejenih izdelkih nima preventivnega pomena, zato po novem kontrola kvalitete zajema:

- usklajevanje in preverjanje dokumentacije, šablon, pomožnega in osnovnega materiala že ob samem prevzemu,

- izvajanje medfazne kontrole: da bi kvaliteta izdelave ostala skrb vseh zaposlenih, so medfazni kontrolorji organizacijsko še naprej odgovorni vodji posameznega traku, vendar so dolžni pri tehnološki problematiki upoštevati navodila vodje kontrole kvalitete,

- enako velja tudi za končno pregledovanje hlač, kjer je končna kontrola organizacijsko še naprej v okviru delokroga vodje likalnice, vendar pri tehnološki problematiki sodeluje tudi vodja kontrole,

- izvajanje nalog izhodne kontrole,

- klasiranje izdelkov,

- sodelovanje pri adjustiranju izdelkov in zaključevanju del. nalog,

- oddajanje poročil o kvaliteti.

To naj bi nekako predstavljalo začetek nove organiziranosti kontrole kvalitete, kajti menimo, da bo potrebno še veliko dela pri samem evidentiranju tako medfaznih, slabo narejenih, kot končnih nekvalitetnih izdelkov.

To temo bomo razčlenili, kadar bomo imeli merljive rezultate in ko bo viden napredek z novo organizacijo kontrole kvalitete. Vsekakor pa poudarjamo pomembnost sodelovanja in informiranja na vseh nivojih, kajti le tako bomo dobili željene rezultate.

JOŽE STAREŠINIČ

Redke prekinitve

Prekinitve dela kot sredstvo za izsiljevanje delavskih pravic pri nas ni dosti uporabljeno niti z zakonom in ustavo predvideno delavsko orožje, saj se slabo sklada s politiko delavskega samoupravljanja. Kadar je do prekinitve prišlo, so delavci hoteli opozoriti na nepravilnosti pri nagrajevanju, podelitvi stanovanj in podobno. Vsekakor kaže, da so delavci uporabili ta skrajni izhod le takrat, kadar so se ljudje iz vodstva, gospodarskega ali političnega, preveč oddaljili od delavcev, zato bi morali po mnenju sindikata tudi ti nositi odgovornost za te pojave. Prekinitve so bile kratkotrajne, uporabilo pa jih je v lanskem letu in prvih letošnjih treh mesecih vsega skupaj le 13.500 delavcev, kar je, glede na odstotek zaposlenih, zelo malo.

Bo mesa dovolj?

Kmetje v novomeški občini so letos v svojih hlevih redili 16.283 glav goveje živine, 11.594 prašičev, 76.830 pernatih živali, 2074 konj in 791 ovac. Za spravilo žita je v občini usposobljenih 30 kombajnov. Vse to so neuradni podatki, ki so bili zbrani ob rednem popisu prebivalstva v začetku letošnjega aprila.

Na Dolenjskem in v Zasavju je še veliko večjih in manjših vasi in zaselkov, ure in ure oddaljenih od modernih prometnih središč in tudi od najbližjega telefona. Ob elementarnih nesrečah, v primeru boleznih ljudi in živali, za potrebe SLO, ko je nujen klic v sili, so ljudje skoraj tako nemočni kot pred petdesetimi leti. Drugače pa je za take primere poskrbela TOZD za ptt promet Velenje. V občinah Velenje in Mozirje ter delno tudi Žalec, je skupaj s krajevnimi skupnostmi poskrbela, da skoraj ni več vasi ali zaselka, ki ne bi imelo svoje telefonske povezave s svetom. Posebno pozornost so Velenjčani posvetili tudi visokogorskim kmetijam. S tem so dosegli standard, ki ga bomo morali podeželani v dolenjskih in zasavskih občinah še dolgo čakati. Morda pa je potrebno le veliko prave volje in zanimanja za potrebe krajanov?

Tovariši, ki odhajate na dopust po „švicarski“ smeri (Postojna — Reka, Razdrto — Koper), vzemite s seboj hladilno torbo! Če bi vam medtem zavrela kri, boste lahko zlezli vanjo ...

Tovariši, ne odhajajte na morje zaradi slane vode! Zasoļene pijače lahko pijete tudi doma!

Tovariši v nudističnih kampih, ne bahajte se s svojim bogastvom! Drugi imajo večjega!

popolno javnost dela in dostop do virov informacij.

Prav tako je nujno, da tudi sredstva javnega obveščanja svoje delo še bolj prilagodijo potrebam delgatskega odločanja.

10. Tretji kongres samoupravljalcev se odločno zavzema za dosledno uresničevanje pobude tovariša Tita o zboljšanju kolektivnega dela, odločanja in odgovornosti v vseh organih in institucijah političnega sistema. To bo veliko prispevalo k nadaljnjemu razvoju socialističnega samoupravljanja in hkrati učinkovito preprečevalo težnje in pojave liderstva, karierizma, hierarhičnih odnosov, obnavljanja političnega profesionalizma in prisvajanja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov.

11. Kongres zlasti opozarja na potrebnost nadaljnje demokratizacije kadrovske politike ter na pomen stalnega dopolnjevanja in doslednega uresničevanja družbenih dogovorov o kadrovske politiki, na širjenje kadrovske osnove kakor tudi na potrebnost javnega ocenjevanja dela kadrov, ki so jim zaupane odgovorne družbene funkcije.

Kongres se odločno postavlja po robu vsem pojavom nedemokratičnega in nesamoupravnega odločanja o kadrih v neformalnih skupinah, sektaštvu in manipuliranju z ljudmi, formalizmu pri uresničevanju družbenih dogovorov o kadrovske politiki, izigravanju natečajev in še vsem drugim negativnim

pojavom, ki so v nasprotju z nadaljnjim resničnim podružbljanjem in demokratizacijo celotne kadrovske politike.

Kongres ugotavlja izredno pomembnost volitev delegatov za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti in poziva delovne ljudi, občane in organizirane socialistične sile, da se kar najbolj zavzamejo za uspeh teh volitev, še posebej pa za pravočasno in demokratično evidentiranje in kandidiranje najboljših, uglednih in družbeno uveljavljenih delavcev za delegate, upoštevajoč pri tem ustrezno zastopnost žensk in mladine.

12. Glede na to, da sta ustavnost in zakonitost bistvena temelja sistema socialističnega samoupravljanja, družbene lastnine in enakopravnosti delovnih ljudi, moramo odločno premagovati razhajanje med normativnim in stvarnim, med sprejetimi načeli in prakso, saj nastaja zavoljo tega pri delovnih ljudeh po pravici nezadovoljstvo.

Ustavnost in zakonitost v naši samoupravni družbeni ureditvi se ne izražata zgolj v obliki klasičnih pravnih norm, ampak se v njihovo vsebino vse bolj vključujejo samoupravne družbene norme, ki postajajo prevladujoče, prav tako pa tudi moralne norme, ki nastajajo in se razvijajo kot sestavni del družbene in posebno pravne zavesti.

Work - factor za prihranek časa in dela

ZGODOVINA SISTEMA WORK-FACTOR ZA MERJENJE ČASA IN DELA

Z naglim razvojem industrije se je večala potreba po čim bolj izkoriščenem času in racionalni uporabi gibov na vsaki posamezni fazi dela v proizvodnem procesu, saj je vsako delo sestavljeno iz gibov. Tako se je razvil WORK-FACTOR sistem za merjenje dela, ki ga uporabljamo tudi v Novoteksu.

Starejši sistemi za določanje standardnih časov so temeljili na zapiskih o preteklih dogajanjih, delavniških ocenah in uporabljenih časih za delo, ki so jih določili z uro. Nato se je razvilo določanje časa z izravnanim, tako da so z uro uskladili resnične čase s sistemom dovoljenih časov. Čeprav pomeni ta metoda bistveno izboljšanje v primerjavi s starejšimi metodami, je vendarle precej pomanjkljiva glede natančnosti in doslednosti, kajti odvisna je od človekove ocene. Leta 1920 se je Segur prvi lotil merjenja časa bolj znanstveno. Razvil je metodo za merjenje dela na osnovi vnaprej določenih časov za gibe. Ta metoda ugotavlja, kako učinkuje dolžina poti in ud na čas, potreben za gib.

Leta 1934 je skupina inženirjev pod vodstvom Quicka začela raziskave, katerih rezultat je to, kar imenujejo sistem WORK-FACTOR. Quick in njegovi sodelavci so poznali Segurjevo delo, niso pa se mogli opreti na njegovo gradivo, ker ni bilo objavljeno ali kako drugače dosegljivo. Zato so sistem WORK-FACTOR razvili samostojno. Med raziskovanjem so obdelali veliko število časovnih vredno-

sti. Podatke so zbrali v strojnih delavnicah, montažnih delavnicah, lesnih žagah, delavnicah za umetne snovi, vzdrževalnih delavnicah in različnih specializiranih delavnicah na področju Philadelphie. Izdelavne množine predmetov dela so bile od najmanjših naročil (1-10 kosov ali ciklov) do naročil v množinski izdelavi (stalna ponavljanja, kratki cikli, množine predmetov v stotisočih kosih).

Originalna časovna merjenja gibov so opravili s časovnim študijem statistično sprejemljivih vzorcev na izkušenih tovarniških delavcih (1100). Med raziskovanjem so delavci opravljali popolne delavniške ali pisarniške delovne operacije. Delali so v normalnih okoliščinah med rednim delovnim časom. Delavci so torej delali kot običajno in za redni zaslužek. Opravljali so proizvodna dela po učinku. Delavci so bili izkušeni, toda razlikovali so se po spretnosti, sposobnosti in trudu, ki so ga vlagali v delo med raziskavami. Osnovni raziskovalni podatki so vsebovali okoli 17.000 časov za gibe. Večino časovnih merjenj so analitiki opravili z natančnimi štoparicami v tisočinkah minute in s fotoelektričnimi merilci. Uporabljali so tudi 16-milimetrsko kamero za slike gibov. Vsak delovni gib so podrobno in natančno opisovali. Iskali so vse faktorje, ki vplivajo na čas dela. Po dolgotrajnem delu se je izkazalo, da je mogoče zbrane podatke uporabiti za to, da so razvili osnovno odvisnost med gibom in časom. Ti podatki in

spoznanja so omogočili določitev standardnih časov za vse telesne delovne gibe.

Prva informacija o osnovnem WORK-FACTOR postopku je bila objavljena leta 1945. Osnovni postopek WORK-FACTOR sistema si je takrat pridobil svetovno veljavo in bil preveden v nekaj jezikov. V prvih letih uporabe tega postopka se je pokazalo, da zahteva praksa v nekaterih primerih hitrejši in cenejši postopek, predvsem pa postopek, ki bi se ga zlahka naučili tudi ljudje, ki ne delajo na področju študija časa. Razen tega so ugotovili, da morata biti obseg analize in njena natančnost prilagojeni dolžini delovnega cikla, ki ga merimo, kakor tudi namenu, za katerega predvidene čase uporabljamo in stroškom za analiziranje dela. Zato so sestavili tri tehnike, ki so postale znane kot osnovni postopek, hitri (poenostavljeni) postopek in kratki postopek

WORK-FACTOR sistema.

Po dolgoletni uporabi v svetu so strokovnjaki Iskre -- Zavod za avtomatizacijo, uvedli sistem v Jugoslaviji. Tudi Novoteks se je zaradi uspešnosti sistema odločil zanj in ga zaradi proizvodne organizacije in modernizacije med prvimi uvedel v konfekciji.

BARBARA MORAVEC

Prirastek prebivalstva je zelo različen

V vsej Jugoslaviji je, v primerjavi s popisom pred desetimi leti, letošnji popis zabeležil poprečno 8,9 odstotno rast prebivalstva. Seveda pa je naraščanje števila prebivalcev od republike do republike zelo različno. Najvišjo rast so zabeležili v SAP Kosovo, kjer znaša kar 27,4 odstotka, najnižjo pa v SR Hrvaški, kjer znaša desetletni prirastek prebivalstva 3,3 odst. Druge republike in pokrajine so se zvrstile takole: SR Makedonija -- 16,2, SR Črna gora -- 10, SR Bosna in Hercegovina 9,8, SR Slovenija -- 9, ožja Srbija -- 7,9 in SAP Vojvodina -- komaj 3,8 odst.

— Zdaj, ko ste članica komisije za informacije, mi boste redno poročali, kaj ljudje govorijo o meni.

Izhajajoč iz tega meni kongres:

— da so za dosledno delovanje in uresničevanje ustavnosti in zakonitosti bistveni: uresničevanje ustavnega načela, po katerem je skrb za zakonitost dolžnost ne le pravosodnih in drugih državnih organov, ampak tudi samoupravnih in vseh drugih družbenih subjektov, posebno še družbenih pravobranilcev samoupravljanja in samoupravnih sodišč; javnost dela in ustrezen sistem obveščanja; odgovornost kot sprejet sistem družbenih odnosov;

— da mora samoupravna delavska kontrola, s tem ko onemogoča razne deformacije in zlorabe, usmeriti svojo aktivnost v varovanje družbene lastnine, samoupravnih pravic delavcev, uresničevanje zakonskih norm, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov ter drugih samoupravnih splošnih aktov, kakor tudi uresničevanje odločitev delavcev in organov samoupravljanja.

13. Kongres meni, da je odločen boj za večjo odgovornost življenjska potreba naše družbe; da je nujno potreben stalen in konkreten boj za odkrivanje posamične in kolektivne odgovornosti v vseh okoljih in na vseh ravneh, od temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti do federacije; da je treba razvijati konkreten in učinkovit sistem za odkrivanje raznih deformacij in zlorab ter uvesti zakonske ukrepe proti njihovim nosilcem; da so potrebni tudi drugi ustrezní ukrepi, kot je odstranitev s položaja, odpoklic in odstop.

14. Kongres samoupravljalcev poudarja pomembnost obrambno-zaščitne organiziranosti in usposabljanja, ki ju uresničujemo ob delu in upravljanju družbenih zadev kot integralni funkciji samoupravljanja.

Nujno je, da se sleherna temeljna samoupravna organizacija in skupnost tako organizira in usposobi, da si lahko z lastnimi silami in sredstvi zagotovi zanesljivo zaščito in obrambo v vseh okoliščinah. Potrebno je ustvarjati in stalno širiti možnosti delovnih ljudi, da dajejo pobudo pri odločanju o obrambi in družbeni samozaščiti ter njenem uresničevanju.

V.

Poglavitne naloge nadaljnega materialnega in socialnega razvoja in program ekonomske stabilizacije

1. Kongres poudarja, da je uspešen boj za večjo ekonomsko stabilizacijo življenjski interes delavskega razreda in bistven pogoj za nadaljnji uspešen razvoj samoupravljanja, za krepitev družbeno-ekonomskega položaja delavcev in za politično stabilnost v državi. V tej zvezi poudarja kongres:

Avgust - mesec Novoteksa!

Delavci delovne organizacije Novoteks praznujemo v avgustu kar dva pomembna dneva, ki sta usodno povezana z nastankom in rastjo delovne organizacije. Praznovanje teh pomembnih datumov pa ni vezano na proste dneve niti ne na pogostitve, pač pa je praznovanje delovno - v boju za doseganje naših planskih obveznosti. Na tak način praznovanja nas še posebno obvezuje gospodarska situacija pri nas in v svetu.

V tem mesecu je srečanje delovnih jubilarov, katerim delavski svet delovne organizacije podeljuje zaslužena priznanja. Prav tem delavcem, posebno pa še tistim, ki so 20 ali 30 let soustvarjali v Novoteksu, gre posebna hvala, saj so večji del svojega življenja preživeli na delovnih mestih v delovni organizaciji ter pomagali ustvarjati našo delovno organizacijo.

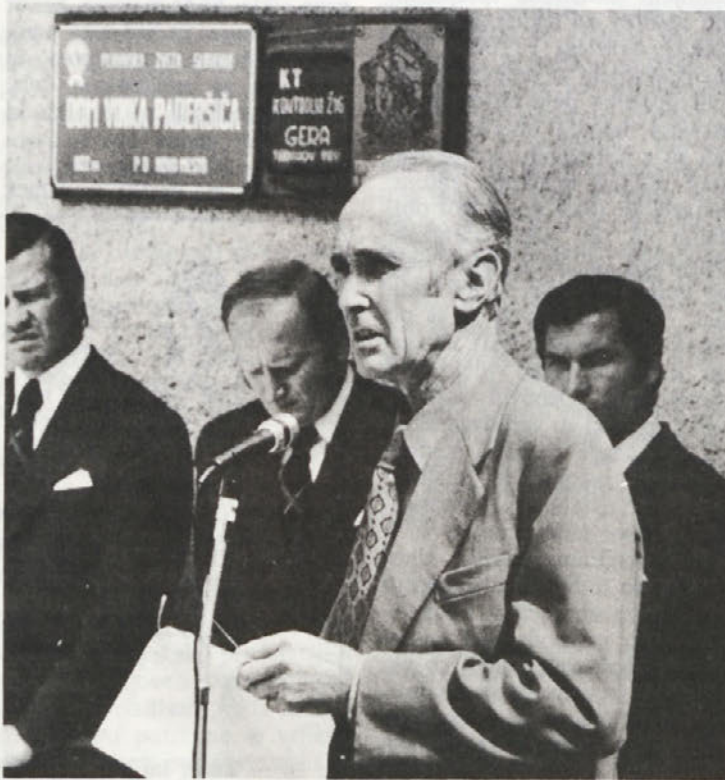
Res je, da mesec avgust ni najbolj primeren zaradi letnega oddiha delavcev, z ozirom na dva pomembna dneva v tem mesecu, ko praznujemo obletnico ustanovitve delovne organizacije in obletnico, ko so delavci Novoteksa prevzeli načela samoupravljanja, pa je ta mesec nad vse primeren.

15. avgusta 1947 je vlada LRS, na predlog ministrstva za industrijo in rudarstvo, ustanovila Tekstilno tovarno Novo mesto, ki se je leta 1953 preimenovala v Novoteks, tekstilno tovarno Novo mesto. Od ustanovitve pa do danes je bila delovna organizacija v stalnem vzponu. Širila je svojo dejavnost ter se s kvalitetnimi izdelki uveljavila na domačem in tujem trgu. Tako je Novoteks poslovanje razširil leta 1958 z izgradnjo predilnice I. v Metliki ter iz-

gradnjo repco predilnice v letu 1975. V letu 1970 je bila zgrajena konfekcija Novo mesto ter 1973 konfekcija na Vinici ter konfekcija v Trebinju.

Prav tako pomemben datum, če ne še bolj, je 30. avgust 1950, ko so delavci Novoteksa med prvimi delovnimi organizacijami sprejeli načela samoupravljanja ter prevzeli nove tokove in oblike samoupravnega razvoja.

Novi samoupravni sistem gospodarjenja je v delovnem kolektivu vzbudil nove kvalitete, delovno zavest ter aktivnejši in vztrajnejši boj za boljši jutri.

Janko Kastelic - prvi predsednik DS delovne organizacije - slavnostni govornik na 25-letnici delavskega samoupravljanja.

Prav zaradi teh dveh datumov praznujemo delavci Novoteksa tudi praznik delovnih jubilarov. Letos so prejeli priznanja delavke in delavci:

TOZD TKANINA

- za 10 letnico dela:

Ivanka Blatnik, Jože Boltez, Mirko Bajec, Jože Bedek, Vlado Cukut, Jože Eriah, Franc Florjančič, Milan Gerzetič, Anton Gole, Francka Juršič, Blagoje Kostadinovski, Fani Kapš, Ana Kužnik, Jelka Kupljenik, Anton Kumelj, Vahida Kajtazović, Franc Krakar, Anica Mirtič,

Mato Mišković, Marija Mihelič, Duja Ostojič, Jovan Petrič, Marija Potočar, Ana Pust, Božo Filipović, Stane Pureber, Rudi Redek, Slavka Rozman, Anica Stojanović, Milena Saje, Franc Sluga, Slavko Teinović, Martina Vidmar, Anica Vidmar, Drago Žučak, Metod Žagar in Franc Župan.

- za 20 letnico dela:

Ana Brulc, Anica Cesar, Vlado Dular, Martin Doblehar, Marija Dobovičnik, Dana Galič, Stane Hočevar, Joža Kovačič, Marija Kaferle, Alojz Kristan, Alojz Metelko, Marija Nagelj, Radmila Šerović, Marjeta Turk, Franc Turk in Marija Željko.

- za 30 letnico dela:

Alojz Blažič, Helena Čanzelj, Rozi Dolmovič, Jože Gorenc, Miha Gašper, Slavko Hočevar, Ela Ivančič, Anton Kaferle, Jože Knafelj, Miha Kužnik, Marija Levstik, Ana Mihalič, Ignac Mikec, Marija Miklič, Marija Petrinčič, Fani Ravbar, Martin Redek, Ana Škrbec, Peter Štamfel, Viktor Teropsič, Alojz Tramte, Lado Vidic in Jože Žagar.

TOZD KONFEKCIJA NOVO MESTO

- za 10 letnico dela:

Angela Blatnik, Slavo Barčič, Stojan Blagojevič, Alojz Gorenc, Ana Hafner, Milena Judnič, Marija Krevs, Jožica Lužar, Anica Obradović, Slak Majda, Silva Strajnar, Anica Škedelj, Katica Vukmanović, Anica Zore, Sonja Židanik in Zdenka Židanik.

- za 20 letnico dela:

Mijo Kurpes in Martin Pust.

TOZD TRGOVINA

- za 10 letnico dela:

Radivojka Džordžević, Mirjana Džurovič, Borislava Joković,

- uresničevanje politike ekonomske stabilizacije in odpravljanje vzrokov inflacije sta najpomembnejši nalogi vseh družbenih subjektov in najneposrednejši interes združenega dela. Ekonomsko stabilnost je treba dosegati z večjo produktivnostjo dela, z odpravljanjem strukturnih neskladij v gospodarstvu ob upoštevanju potrebe po optimalnem vključevanju v mednarodno delitev dela, z vzpostavljanjem skladnejših odnosov v družbeni reprodukciji, s premagovanjem težnj po avtarkičnem razvoju gospodarstva republik in avtonomnih pokrajin z večjo učinkovitostjo investicij in z boljšim izkoriščenjem razpoložljivih virov.

- Neposredne naloge v uresničevanju ekonomske stabilizacije so: povečanje proizvodnje, kar bo prispevalo k usklajevanju blagovno-denarnih odnosov in povečanju izvoza, dvig produktivnosti dela in krepitev drugih kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja, usklajevanje vseh oblik končne porabe z realno razpoložljivimi sredstvi, varčevanje in povečevanje dohodka na tej podlagi. Obnašanje vseh družbenih subjektov in ekonomska politika morata biti v celoti v službi uresničevanja teh nalog.

- Z razvojem znanosti in znanstveno-rizikovalnega dela bomo prispevali k hitrejšemu in smotrnejšemu razvoju proizvodjalnih sil in boljšali gospodarjenje z družbenimi sredstvi. Z ustvarjalno uporabo novih znanstvenih dosežkov, usklajevanjem izobraževanja s

potrebami gospodarstva, uvajanjem novih tehnologij, razvijanjem samoupravne organiziranosti in drugimi racionalizacijami bomo pospeševali rast produktivnosti dela in boljšali ekonomičnost poslovanja.

- Spoznanje, da lahko porabimo samo toliko, kolikor smo ustvarili, mora priti v kri in meso vsem, od temeljne organizacije združenega dela do federacije. Temu je treba prilagoditi obseg vseh oblik porabe.

- Povečati je treba delež organizacij združenega dela v delitvi družbenega proizvoda in dohodka. Nujno je treba okrepiti akumulativno sposobnost organizacij združenega dela in zmanjšati stopnjo njihove zadolženosti. Akumulacija temeljne organizacije združenega dela mora rasti hitreje kakor dohodek, sredstva za porabo pa počasneje.

- Nujno je, da zmanjšamo udeležbo investicij v družbenem proizvodu, da se bodo gibale v okvirih realno razpoložljivih sredstev. Učinkovitost naložb se mora bistveno povečati, poraba sredstev za investicije iz tujine pa vrniti v okvire plačilno-bilancnih možnosti države. V tem smislu velja zagotoviti učinkovito usmerjanje investicijskih sredstev in njihovo koncentracijo na samoupravnih osnovah. V skladu s plani razvoja in na podlagi zahtev domačega in tujega trga moramo dogovorno določiti merila

Franc Kukman, Džemal Murga, Elica Pavlič, Fatima Slinič in Mitra Vujinović.

— za 20 letnico dela:

Fadila Agić.

— za 30 letnico dela:

Marija Stojilković.

TOZD PREDILNICA METLIKA

— za 10 letnico dela:

Jože Bajuk, Miroslav Brklje, Josip Galez, Janez Galovec, Ivan Kobe, Martin Matjašič, Janko Mihalič, Anica Markovič, Franc Nemanič, Zlata Novosel, Drago Plevel, Vlasta Rus, Drago Šegulja, Marjan Vidic, Ljubica Vinovski in Josip Žvonkovič.

— za 20 letnico dela:

Anton Kastelec, Anton Kočvar, Jože Matjašič, Dragica Matešič, Jože Muc in Anton Švajger.

— za 30 letnico dela:

Anton Resjan in Desanka Smuk.

TOZD KONFEKCIJA VINICA

— za 10 letnico dela:

Stana Acimović, Radoslava Ambulija, Ljeposava Andjelić, Milorad Bokić, Sofija Curić, Radojka Dutina, Borislava Derikučka, Slavka Elaković, Zdravka Gojković, Milorad Ivanković, Anka Jokanović, Desa Mulina, Lazar Miladinović, Miroslav Milić, Savo Novčić, Zvonimir Ot, Zora Orbović, Mara Pazin, Emina Pirc, Zora Runjevac, Alma Skrivan, Milka Šegert, Milica Šarenac, Jasenka Turabija, Danica Vučinić in Gojko Vučurević.

— za 20 letnico dela:

Božica Pujic in Bisera Šaran.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— za 10 letnico dela:

Marica Bukovec, Branka Bojanič, Atif Demitrović, Majda Hrvat, Boris Ilovar, Jožica Janc, Neva Kovačič, Marija Komljenac, Miha Legan, Ivica Panjan, Dragica Strniša, Majda

Spoljar, Boža Tekstor, Anica Urigelj in Jožica Vrtačič.

— za 20 letnico dela:

Mirjana Bavčar, Angela Beci, Lojzka Dvornik, Matija Gazvoda, Antonija Kekec, Peter Kumer, Barica Novak, Marija Pirković, Jožica Pleskovič, Ana Šušteršič, Janez Turk in Alenka Železnik.

— za 30 letnico dela:

Nikola Kuljančič, Silvester Kalin, Tine Levak, Peter Plaper in Mirko Žugelj.

Ob koncu čestitamo delavcem Novoteksa za praznik delovne organizacije, vsem jubilatoma dela pa čestitke za prejetu priznanje in zahvala za prispevek k rasti in ugledu delovne organizacije.

UDELEŽIMO SE DRUGEGA SREČANJA DELAVCEV NOVOTEKSA!

Srečanje, ki bo v soboto, 29. avgusta, ob 11. uri v Dolenjskih Toplicah, organizira sindikat Novoteksa v počastitev 15. avgusta, dneva ustanovitve delovne organizacije, in 30. avgusta, ko so delavci sprejeli načela samoupravljanja. Na srečanje vabimo vse aktivne in upokojene delavce NOVOTEKSA iz Novega mesta, Metlike in Vinice, njihove svojce in prijatelje.

Prostor smo izbrali na gozdnati jasi v Dolenjskih Toplicah in to iz več razlogov. Prvič zato, ker je prostor nadvse primeren za takšno srečanje, drugič pa zaradi dobrih avtobusnih zvez po Partizanski magistrali iz Metlike in Vinice ter iz Novega mesta. In končno — zagotovljen je tudi velik prostor za parkiranje osebnih avtomobilov.

Posebnega prevoza ne bomo organizirali, saj imamo iz Novega mesta, kjer je največ zaposlenih delavcev, izredno dobre zveze z javnim prevozom. Kdor pa bo želel potovati udobneje, bo vpregel svojega konjička in se z družino pripeljal na srečanje.

Kratek kulturni program pripravlja komisija za kulturno dejavnost, za ples pa bo vžigal svoje viže dobro znani novomeški ansambel FANTJE IZ VSEH VETROV.

Za hrano in ostale pribliške bo poskrbljeno — nekaj na bone, drugo pa za denar. Cene bodo zmerne.

Poskrbljeno bo tudi za dobro počutje. Tako bodo organizirane družabne igre, srečolov in morda še kaj? Odvisno je pač od tega, kako bomo pripravljene sodelovati in pa tudi od samega razpoloženja udeležencev.

Pridite v Dolenjske Toplice, pripeljite s seboj ženo ali moža, čeprav nista zaposlena v Novoteksu, otroke, prijatelje, pridite vsi, za vse bo poskrbljeno!

Zberimo se v mesecu avgustu, ko praznujemo naše praznike in bodimo veseli na tovariškem srečanju delavcev NOVOTEKSA!

Odbor za organizacijo
tovariškega srečanja
delavcev NOVOTEKSA

družbenega vrednotenja in ekonomske smotrnosti investicij in zagotoviti njihovo uporabljanje, postaviti pa je treba, kot obveznost, tudi evidentiranje investicij. Skladnejše blagovno—denarne odnose in boljšo založenost trga lahko zagotovimo edinole v razmerah delovanja enotnega jugoslovanskega trga. Zavaljo tega so nujni ukrepi za odpravljanje vzrokov, ki ogrožajo enotnost jugoslovanskega trga in njegov pozitiven vpliv na razvoj in ekonomsko stabilnost. Posebno je treba onemogočiti monopol in nelojalno konkurenco na jugoslovanskem trgu. Da bi nastali na trgu bolj stabilni odnosi, je treba zagotoviti hitrejšo rast materialnih in finančnih rezerv v organizacijah združenega dela in v družbenopolitičnih skupnostih.

Kongres poudarja, da je za nadaljnji gospodarski razvoj in za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov ter za bolj stabilno rast življenjskega standarda v skladu z rastjo produktivnosti dela bistvenega značaja upočasnitev sedanje rasti cen. Odločno moramo preprečevati tendence, da bi z zviševanjem cen pokrivali nizko produktivnost dela in visoke stroške poslovanja, zgrešene investicije, slabo organizacijo dela, neučinkovito izrabo sredstev in delovnega časa, premajhno prilagojenost proizvodnje zahtevam trga in še druge elemente nesmotrnega poslovanja. Hkrati je nujno treba okrepiti prizadevanja za dosledno uveljavitev novega sistema cen in

pospešiti vzpostavljanje skladnejših odnosov med cenami posameznih vrst blaga in storitev, da bi tudi na tej podlagi učinkoviteje odpravljali neutemeljene razlike v položaju posameznih delov združenega dela.

Monetarno—kreditna politika in poslovna politika bank se morata podrediti ekonomski stabilizaciji in vzpostavljanju skladnejših blagovnodenarnih odnosov. Zategadelj so potrebni ukrepi za učinkovitejšo usklajevanje in usmerjanje denarja in bančnih vlaganj na stabilizacijskih osnovah glede na potrebe družbene reprodukcije, spraviti v realne meje emisijo na podlagi bančnih depozitov, bistveno zmanjšati namenjanje kratkoročnih sredstev za dolgoročne naložbe ter poskrbeti, da to ne bo spodbujalo inflacije in zmanjševalo likvidnosti gospodarstva.

2. Kongres meni, da je za uresničevanje skupnih ciljev in nalog družbenoekonomskega razvoja nujno potrebno zagotoviti pogoje in sredstva ter prevzemati odgovornost za uresničenje tistih ciljev in nalog, ki bodo odločilno prispevali k zboljšanju neugodne gospodarske strukture, k skladnejšemu regionalnemu razvoju države in k usposabljanju gospodarstva za večjo konkurenčnost na mednarodnem trgu.

— Krepitev izvozne sposobnosti našega gospodarstva in njegov boljše organiziran ter usklajen nastop na tujem trgu sodi med

Kako urediti nesoglasja

Ena klasičnih in v kapitalizmu priznanih (vendar v zadnjem času močno omejenih) delavskih pravic je pravica do prekinitve dela, do štrajka. To pravico delavci uveljavljajo tedaj, kadar med njimi in delodajalcev, t. j. lastnikov sredstev za proizvodnjo, pride do nesoglasij v tej ali oni obliki. Navadno so razlogi za štrajk prenizke meзде, predolg delovni čas, slabi delovni pogoji in podobno.

Naša družba je samoupravna in socialistična. Lastnik sredstev za proizvodnjo je delavski razred, kar pomeni, da je ta hkrati samemu sebi delodajalec, (če uporabimo klasičen izraz). Pa vendar — čeprav po neki logiki ne poznamo klasičnih razrednih nasprotij — tudi v naši družbi prihaja do nesoglasij, ki pogojujejo prekinitve dela. Kot vam je znano smo letos v Novoteksu imeli dva primera krajših prekinitve dela — enega v TO Konfekcija I in enega v TO Tkanina. Glavni razlog, da je do teh prekinitve prišlo, je bil v slabi obveščeni delavcev, v njihovem občutku, da je nemogoče določene probleme (ali zgoj navidezne probleme) urediti po normalnem postopku, s sporazumevanjem z drugimi delavci (navadno so to vodilni, vodstveni oz. strokovni delavci), ali z obravnavanjem pred pristojnimi organi.

Namen tega sestavka je na kratak in vsem razumljiv način opisati, kaj je treba storiti, če pride do nesoglasij, da bo „volk sit in koza cela“. Vsem nam mora biti namreč jasno, da s prekinitvijo dela lahko škodimo zgoj sebi: problemi se rešujejo na silo, med delavci prihaja do nestrpnosti in obračunavanja (t.

j. do nezdravih medsebojnih odnosov), proizvodni plan ni dosežen, osebni dohodki so manjši, itn. Skratka, problemi se sicer vedno rešijo, vendar za visoko ceno.

Zakon o združenem delu ureja reševanje sporov oz. nesoglasij med delavci v členih 636 do 640. Postopek je takle:

če je med delavci prišlo do sporov, ki jih sicer ni bilo mogoče rešiti po redni poti (z obravnavo na zborih delavcev, na delavskih svetih, na seji kolegijskega poslovodnega organa ali pred drugimi organi) imajo delavci pravico in dolžnost svoje zahteve izraziti po sindikatu. Tu bo šlo navadno za kolektivne delovne spore, ko skupina delavcev v delu delovnega procesa ni zadovoljna z določeno situacijo in zahteva rešitev problemov, ki tako situacijo povzročajo. Kot že rečeno bo ta skupina (nezadovoljnih) delavcev zahtevala sklic izvršilnega odbora osnovne organizacije sindikata in tam razložila, za kakšna nesoglasja, spore ali drugo problematiko gre. Sindikalna organizacija (njen izvršilni odbor) bo nato na lastno pobudo ali na zahtevo delavcev začela postopek za rešitev spornih zadev, bodisi pred delavskim svetom temeljne organizacije (delovne skupnosti), bodisi pred delavskim svetom delovne organizacije, odvisno pač od tega, za kakšen spor gre. Delavski svet, ta ali oni, bo dolžan zahteve delavcev nemudoma obravnavati, o njih odločiti ter z rešitvijo seznaniti delavce.

Če pa gre za spor hujše narave, to je tak, da bi lahko zaradi njega nastale motnje pri delu in v samoupravnih odnosih ali da

bi lahko nastala večja škoda, potem bodo delavci o vzrokih za nezadovoljstvo obvestili poleg sindikata še druge družbenopolitične organizacije (ZK, ZSM, ev. ZB) ter skupščino občine. Hkrati bodo določili svoje delegate, ki bodo skupno s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine tvorili poseben odbor za reševanje nastalega spora.

V primeru, da delavci ali sindikat ne bi bili zadovoljni s potekom in načinom reševanja spora (bodisi pred delavskim svetom ali pred odborom za reševanje spora), potem bo sindikat od skupščine občine zahteval, naj obravnava zahteve delavcev. Če je skupščina občine mnenja, da so zahteve delavcev upravičene, lahko na njihovo zahtevo razpusti delavski svet ter odstavi izvršilni ali poslovodni organ ter druge delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, če je do spora prišlo zaradi njihovega nepravilnega dela ali ravnanja.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je treba konfliktno situacijo, če že do njih pride, reševati po postopku, določenem z zakonom, in ne samovoljno, z nasiljem, s prekinitvami dela in podobnimi, škodljivimi ravnanji. Zakon namreč pravi, da je reševanje sporov na nezakonit način kršitev delovne obveznosti oz. samoupravljalne funkcije. V naših disciplinskih pravilnikih pa med drugim piše, da je za primer opustitve dejanja, s čimer se hudo ovira ali onemogoča delovni proces ali upravljanje v temeljni organizaciji (delovni skupnosti), mogoče izreči najstrožji disciplinski ukrep — prenehanje delovnega razmerja.

Brez dvoma gre pri prekinitvi dela za opustitev dejanja in sicer za opustitev ravnanja po z zakonom določenem postopku za reševanje sporov.

Iz vsega povedanega izhaja dwoje:

— da je dolžnost vodilnih, vodstvenih in strokovnih delavcev temeljito, sprotno in celovito obveščati druge delavce o vseh zadevah, ki vplivajo ali bi utegnile vplivati na njihov položaj v združenem delu ter skupno z njimi na povsem neformalen, vendar za oboje zadovoljiv način reševati kakršnokoli problematiko s tem v zvezi;

— da je dolžnost nezadovoljnih delavcev, kadar spornih zadev ni mogoče rešiti na običajen način (pred organi upravljanja in drugimi organi), ravnati po postopku, ki ga predpisuje zakon o združenem delu.

Neangažirano, malomarno ali samovoljno ravnanje enih ali drugih delavcev ima lahko škodljive posledice ne samo zanje, temveč za celoten kolektiv Novoteksa — kar naj razmislijo tisti, ki so bili v obeh letošnjih primerih udeleženi (bodisi s slabim obveščanjem ali nereševanjem problemov, bodisi s prekinitvijo dela).

VLADO ŠEFMAN

Obvestilo

Prosimo vse člane delovne organizacije, ki še niso prišli po kg ostanke, da to storijo čimprej. Imamo zamudnike, ki letos še niso prišli ponje. Počakali bomo še do 31. avgusta 1981, po tem datumu bomo kg ostanke vrnili nazaj v skladišče tkanin.

Prav tako obveščamo naše krvodajalce, ki še niso prevzeli kg ostankov, naj to storijo čimprej.

Prodajalna Bršljin

najpomembnejše naloge, načrte in dolgoročne razvoje usmeritve države. Zahteva pa ustrezno strategijo na področju ekonomskih odnosov s tujino in jasen koncept lastnega tehnološkega razvoja ter boljšega izkoriščanja in prenosa uvožene tehnologije, da bi tako zmanjševali sedanjo tehnološko odvisnost od tujine, ustvarjali možnosti za večji izvoz domače tehnologije in razvijali višje oblike sodelovanja na temeljih združevanja dela in sredstev organizacij združenega dela za skupne projekte.

— Zagotoviti moramo hitrejšo rast proizvodne energije in osnovnih surovin doma, da bi tako zmanjševali uvozno odvisnost gospodarstva in bolje izkoriščali domače vire. Potrebno je določiti skupno politiko in program raziskav energetskih, mineralnih in drugih surovin in način zagotavljanja sredstev za financiranje teh raziskav. Z ukrepi ekonomske politike in drugimi aktivnostmi moramo zagotoviti smotrno izkoriščanje energije in surovin ter varčevati z njimi.

— Razvoj kmetijstva in proizvodnje hrane, s katero bomo pokrili naraščajoče domače potrebe in povečevali izvoz, kar je trajna usmeritev, je izredno pomembna naloga za rast standarda, uravnoteženje plačilne bilance države in za stabilnost trga. Za povečanje kmetijske proizvodnje na družbenem sektorju in za njegovo krepitev so še zlasti pomembni boljše in smotrnejše

izkoriščanje zemlje; povečanje kmetijskih površin v družbenem sektorju; dvig proizvodnje, s pomočjo znanosti, na višjo tehnično—tehnološko raven. Vse to zahteva tudi večja vlaganja sredstev.

Organizirano si moramo tudi prizadevati, da bomo v celoti izrabili obdelovalne površine in povečali pridelek na zasebnih posestvih. K uresničevanju teh ciljev bo pripomoglo samoupravno združevanje dela, sredstev in zemlje kmetov, ob nenehni razvijanju njihovih pravic, obveznosti in odgovornosti v zadrugah, organizacijah kooperantov in drugih oblikah medsebojnega sodelovanja in sodelovanja v družbenem sektorjem gospodarstva. Z ustvarjanjem bolj stabilnih pogojev za pridobivanje dohodka z delom s sredstvi v osebni lasti kmetov in z družbeno pomočjo bodo nastale razmere za večjo proizvodnjo hrane za trg in zboljšala se bo socialna varnost kmetov.

Kongres se zavzema, da se kmetje prek svojih združnih organizacij in organizacij kooperantov, skupaj z drugimi delovnimi ljudmi, v naslednjem obdobju na podlagi povečanja proizvodnje in dohodka bolj angažirajo za uresničevanje svojega družbeno-ekonomskega položaja v skladu z ustavo in zakonom o združenem delu ter za napredek vasi sploh.

Poglaviten pogoj za stabilen razvoj proizvodnje hrane in založenost trga je samoupravno povezovanje proizvodnje in prodaje

Ni vseeno

Z letošnjim gospodarskim planom smo vsi skupaj prevzeli velike obveznosti, posebno glede izvoza, ki je življenjskega pomena za naše podjetje, saj brez lastnega izvoza ne bi mogli uvoziti prepotrebni surovin, opreme in repromateriala. Zato je ne moteno poslovanje odvisno v veliki meri od tega, kako bomo uresničili planiran izvoz. Pri tem pa se srečujemo z notranjimi — lastnimi in zunanji problemi.

Pri zunanjih je težava v tem, da na njih ne moremo vplivati, da vseh ob sklepanju pogodb ni mogoče predvideti in da nastajajo tudi v času od sklenitve pogodbe do časa odpreme. Ta pa je lahko tudi eno leto, do končnega obračuna deviznega in dinarskega priliva, pa tudi leto in pol. V tem obdobju v Jugoslavi-

ji izhajajo predpisi, ki vplivajo na izvoz, ob sklepanju pogodb pa jih ni možno upoštevati.

Naj za primer navedem, da smo oktobra 1980 sklenili pogodbo za 70.000 m tkanin po ugodni ceni z Libijo, Libanon in Ciper. Zadnja odprema je predvidena avgusta 1981. V tem času je Libija uvedla uvozne kontigente. To pa pomeni za naše kupce veliko težavo, ker se dovoljenja izdajajo zelo počasi in na omejene količine.

Večkratno vojno stanje in oostrene politične razmere onemogočajo trgovcem gibanje in komuniciranje med državami, kjer trgujejo, pa tudi prevoz blaga po kopnem in morju je moten.

Naslednji zelo važen vzrok je tudi stalna rast vrednosti US

dolarjev, ki zmanjšuje vrednost nacionalnih valut in s tem slabi kupno moč oziroma draži uvoženo blago. To ima za posledico, da kupci zelo težko in z zakasnitvijo odpirajo akreditivne, na osnovi katerih mi pošiljamo blago. Poleg teh je še veliko drugih vzrokov, ki posredno ali neposredno vplivajo na to tržišče in nam s tem onemogočajo uresničiti sklenjene posle. Kljub temu, da je to tržišče zelo težko in vezano na mnoge rizike, bi morali obdržati tudi v bodoče poslovne odnose s tem področjem, ker je velik potrošnik metrskega blaga, kakor tudi konfekcijskih izdelkov.

Z državami socialističnega sektorja teh težav nimamo, ker so cene za polovico prenizke in trenutno tja ne izvažamo, z izjemo SSSR.

Manj podobnih težav imamo tudi s prodajo v Alžir, so pa druge, ker velja tu prodaja na osnovi TENDER — državnega razpisa.

Z Libijo smo uspeli podpisati zelo dobro pogodbo v vrednosti 4,5 mld din. To je izvoz moških in fantovskih hlač iz naših tkanin in naših lastnih modelov. Imamo pa težave, ker nam kupec prevočasno ne odpira akreditivne in zato roba čaka v skladišču. V Libiji je namreč ukinjena privatna trgovina, državna podjetja pa verjetno še niso v stanju tekoče opravljati svojih obveznosti, zato prihaja do takih zastojev. Že dva tedna imamo obvestilo, da je akreditiv odprt, preko banke pa ga še nismo prejeli.

Izvoz v Ameriko ostaja za Novoteks še vedno na prvem mestu in je zelo pomemben dejavnik v naši devizni bilanci. Zato NI VSEENO kako se v podjetju obnašamo do tega kupca, kakor tudi do ostalih. Tu predvsem nastopajo naši notranji problemi, ki jih moramo čimprej odpraviti. Kupcu ni vseeno, če kasnimo z izdobavo, če pošiljamo desortirano robo...

Tudi Novoteksu NE BO VSEENO, kakšne cene bomo dosegli pri naslednjih razgovorih. Naša solidnost (nesolidnost) in pedantnost se še kako izražata v doseženi ceni. Zato ni vseeno kakšni so odnosi v podjetju, med TOZD, med obrati, med delavci.

Izvoz tkanin na evropsko tržišče je možen edino preko konfekcij in to artiklov za obleke in plašče. Zahteva visoko kvaliteto in nizko ceno. Konkurenca je široka in močna, razen tega pa je uvoz še omejen s kontingenti.

Naša konfekcija uspeva tu le v poslih oplemenitenja, ker je klasični izvoz hlač nekonkurenčen. Pa tudi tu ne bomo dolgo uspevali, če ne bomo stalno izboljševali kvalitete in produktivnosti. Tu smo do sedaj storili zelo malo.

PETER KOSTREVC

Kamilu Legat: P r e ž e k (akvarel z 10. Dolenjske slikarske kolonije)

ter vzpostavljane neposrednih stikov proizvajalcev s samoupravno organiziranimi potrošniki, pri čemer imajo pomembno vlogo zadružne zveze, interesne skupnosti za preskrbo in skupnosti za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje.

K uresničevanju teh ciljev in nalog mora prispevati učinkovitejša delovanje spodbudnih ukrepov razvojne in tekoče ekonomske politike.

— Politika hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in najhitrejšega razvoja SAP Kosovo je bistven pogoj za hitrejši in skladnejši razvoj vse države ter za uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti, republik in pokrajin. Samoupravno združevanje dela in sredstev in v tem okviru dogovorjenega dela sredstev sklada federacije za hitrejši razvoj gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo zahteva večjo odgovornost vseh subjektov pri določanju in uresničevanju skupnih razvojnih načrtov, omogočiti mora smotrnejšo delitev dela, spremembo proizvodne strukture, večjo zaposlenost ter tesnejše ekonomsko in tehnološko sodelovanje na enotnem jugoslovanskem trgu. Federacija, republike in pokrajini morajo s svojimi družbenimi plani in z ukrepi ekonomske politike spodbujati uresničevanje tega cilja.

Kongres poudarja, da zahteva uresničevanje politike najhitrejšega razvoja SAP Kosovo kar največje napore delovnih ljudi Kosova in posebno skrb vse jugoslovanske skupnosti. To je odločilno

odvisno od povečanja proizvodnje in učinkovitosti gospodarjenja na že ustvarjenih materialnih in drugih osnovah, ob odločnem premiku v razvojni usmeritvi SAP Kosovo k razvoju tistih dejavnosti, ki bodo omogočile večje zaposlovanje in večji dohodek glede na vložena sredstva. Bistven element razvojne politike mora biti tehnološko in poslovno sodelovanje na podlagi združevanja dela in sredstev z organizacijami združenega dela iz drugih delov države. Dosledno je treba uresničevati in spodbujati ukrepe, opredeljene v družbenem planu Jugoslavije za obdobje 1981—1985 in v posebnem dogovoru o spodbujanju najhitrejšega razvoja SAP Kosovo, s čimer bodo nastajale ugodnejše materialne in družbene razmere za uresničevanje te politike.

3. Kongres opozarja, da je potrebno ustvariti širše možnosti za produktivno zaposlovanje v gospodarstvu in družbenih dejavnostih. To je bistven element razvojne strategije ter družbenoekonomskega položaja in socialne varnosti delavcev. Obveznost in odgovornost vseh delavcev je, da ustvarjajo razmere za hitrejše zaposlovanje, posebno mladih in strokovno usposobljenih oseb in delavcev, ki se vračajo z začasnega dela v tujini, pa tudi za usposabljanje oseb, ki niso popolnoma sposobne za delo, in za njihovo ustrezno zaposlitev. Istemu namenu mora služiti tudi ustvarjanje razmer za večjo gibljivost delavcev po vsej državi.

Tehnologija - kaj je to?

Pojmi „tehnologija“, „tehnološki postopek“, in „tehnološki razvoj“ imajo različne pomene — ožje in širše. V najožjem smislu tehnologija pomeni mehanična sredstva za proizvodnjo dobrin in za opravljanje različnih storitev, ki zamenjujejo človekovo delo. Tehnologijo v tem ožjem pomenu lahko imenujemo strojno tehnologijo, čeprav ne gre le za stroje, ampak tudi za druga delovna sredstva. Ko govorimo o tehnologiji v tem ožjem smislu, navadno mislimo tudi na surovine in material, ki ga uporabljamo pri proizvodnji in drugih storitvah. Ta mehanični vidik poudarja vidne pojave tehnologije, kot je npr. avtomatična proizvodna linija, elektronske računalniške naprave itd. Nekateri avtorji govorijo o zunanji tehnologiji, pri kateri predvsem mislimo na okolje, v katerem živimo.

V širšem smislu nam tehnologija pomeni tudi znanje, večšine in postopke, ki jih uporabljamo pri delu. Zlasti znanje, kako se opravljajo določene naloge in aktivnosti, je bistveno za razumevanje tehnologije. Tehnologija je mnogo več kakor stroj ali tehnična naprava, pomeni premišljeni standardni način dela, kombinacijo uporabe psihofizičnih sposobnosti in tehničnih sredstev, da dosežemo v naprej določeni cilj ali rezultat. Tehnologija spreminja spontano in nepremišljeno človekovo obnašanje v premišljeno in racionalno. V naši tehnični družbi je tehnologija (nekateri uporabljajo namesto tehnologije izraz „tehnika“) celota metod na vseh področjih človekovega udejstvovanja, ki jih premišljeno uporabljamo pri delu in ki so najbolj uspešne na določeni stopnji razvoja. Tehnologija ob-

sega torej tudi notranji vidik, ki se sestoji iz večšine razuma in telesa, tehničnih in administrativnih postopkov, zavestnih in nezavestnih mentalnih procesov, med katerimi so nekateri povezani z vrednostnimi sodobnimi postopki, ki povezujejo človekov zunanji svet z njegovim notranjim svetom (notranja tehnologija).

Pojem tehnologija ne obsega le proizvodnih dejavnosti. Tehnologija je tudi, ko računovodja uporablja računalnik pri opravljanju svojih nalog, pa tudi takrat, ko uporablja svoje znanje pri računovodskih računskih operacijah. Uporabljane stroje, orodja in druge tehnične naprave, ter vse delovne postopke z zahtevanim znanjem, spretnostjo in fizičnim naporom lahko ocenjujemo skozi stopnjo njihove razvitosti. Pri tem moramo predvsem ugotoviti sledeče:

a. v kolikšni meri je nadomeščeno človekovo delo z energijo in delom strojev in drugih tehničnih naprav,

b. v kolikšni meri so stroji, tehnične naprave in delovni postopki, ki se uporabljajo, standardizirani in specializirani,

c. v kolikšni meri se stroji in druge tehnične naprave, ki jih obravnavamo, med seboj povežemo in odvisni.

Tehnologija, torej ni nič abstraktnega in nič nedosegljivega. Izvajati in pravilno razvijati določeno tehnologijo pomeni predvsem strokovno in odgovorno delo, kjer se ne da improvizirati in odstopati od določenih pravil.

Primer: Če kupec našega blaga želi, da mu naredimo tkanino za obleko v določeni barvi in dessenu, mi to moramo narediti. Na kakšen način in s

kakšnimi težavami, to ni stvar kupca, temveč naša in v tem primeru je vse odvisno od nas in našega znanja. Lahko imamo še tako sodobne stroje, če jih ne bomo znali izkoristiti in če ne bomo z njimi pravilno ravnali ustreznega dohodka ne bo. To velja predvsem za tekstilno industrijo, ki je pri nas zelo razširjena, zato na trgu ostanejo samo najboljše in najiznajdljivejše. Po vsem tem se kot logično za-

stavlja vprašanje, kdo bi naj bili nosilci pravičnega izvajanja tehnologije. V današnjem času so to vsi zaposleni, vsak na svojem delovnem mestu, predvsem pa delavci, ki so za to določeni in seveda za to tudi plačani, kajti rezultat pravičnega izvajanja tehnologije se kaže v večji produktivnosti in večji kvaliteti proizvodov in storitev ter v večjem standardu zaposlenih.

IVAN ŠEPIHAR

En mesec sem bila z vami

Mesec dni bo minilo, odkar sem začela s počitniško prakso v vaši delovni organizaciji. Že prvi dan ste me seznanili z delovnim procesom, tako da sem dobila osnovno predstavo o njem. To pa mi je precej olajšalo izpolnjevanje moje naloge, ki sem jo dobila na oddelku AOP. Z materialnega oziroma stroškovnega vidika sem skušala prikazati celotni proces dela v organizaciji, zbrati in opisati vso dokumentacijo, na podlagi katere poteka delo. Pri tem mi je pomagala in svetovala tovarišica Gačnikova v stroškovnem knjigovodstvu. Tako naj bi vsakomur omogočili vpogled v to, kateri dokumenti potrjujejo posamezna dela, kaj naj povedo, od kod prihajajo in kam gredo.

Sem študentka ekonomske fakultete. Verjetno se ne bom usmerila v računovodstvo ali računalništvo, sem pa vesela, saj sem spoznala marsikaj, kar je bilo zame doslej bolj ali manj abstraktno. Pri tovarišu Darku Ureku sem imela priložnost, da

sem nekajkrat poslušala pogovor s strokovnjaki s po-

dročja računalništva in delno spoznala to problematiko.

Vsekakor mi je delo z vami koristilo in bilo tudi v veselje. Prijetno sem se počutila med tovariši in tovarišicami, s katerimi sem delala. Sprejeli so me kot sebi enako, kar mi je delo še olajšalo. Takšnih odnosov na praksi si gotovo želi vsak praktikant, zato se vam lepo zahvaljujem.

BRANKA JALOVEC

Večje zaposlovanje moramo doseči z boljšim izkoriščanjem sedanjih zmogljivosti in z delom v več izmenah, kjerkoli je to ekonomsko utemeljeno, z zmanjševanjem dopolnilnega in nadurnega dela ter z odhajanjem v pokoj, ko so za to izpolnjeni pogoji.

Kongres poudarja, da moramo za to, da bi nastale možnosti za bolj produktivno zaposlovanje, nujno hitreje preobraziti izobraževalni sistem, da bi odstranili pomembne razlike med strukturo izobraževanja mladine in potrebami združenega dela in vse družbe. Nujna je trdnejša in kontinuirana povezanost organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti za zaposlovanje in vzgojno—izobraževalnih organizacij, vse zavoljo učinkovitega reševanja nezaposlenosti.

Z večjim materialnim in družbenim vrednotenjem proizvodnega dela in drugim ukrepi kaže spodbujati odločanje mladine za deficitarne poklice in za prekvalifikacijo nezaposlenih delavcev ter njihovo večjo gibljivost.

Da bi hitreje in učinkoviteje ublažili močno izraženo nezaposlenost na gospodarsko manj razvitih območjih po vsej državi, je posebej pomembno, da izoblikujemo in izvajamo takšno razvojno politiko, ki bo omogočila veliko večje zaposlovanje in večji dohodek. V tem pogledu je zelo pomembno močnejše usmerjanje sredstev v graditev proizvodnih zmogljivosti k

območjem z večjim številom nezaposlenih in povezovanje združenega dela razvitih in manj razvitih območij.

Nujna je odločna, dobro organizirana in stalna družbena akcija proti vsem negativnim pojavom in tendencam v zaposlovanju, kakor so: zaprtost dela združenega dela za zaposlovanje novih, predvsem mladih šolanih kadrov; zaostajanje v planiranju kadrov; nespoštovanje dogovorjenih prednosti pri zaposlovanju; izigravanje natečajev, odpori proti zaposlovanju pripravnikov in žensk; izkoriščanje rodbinskih in drugih zvez pri zaposlovanju; omenjevanje pravic delavcev, ki delajo pri lastnikih sredstev v osebni lasti občanov, kakor tudi sezonskih delavcev.

Razvoj drobnega gospodarstva je potrebno usmerjati v dolgoročno kooperacijo in poslovno—tehnično sodelovanje z večjimi industrijskimi in trgovskimi organizacijami, kakor tudi v izdelovanje maloserijskih proizvodov, v proizvodnjo, ki je zasnovana na izkoriščanju sekundarnih in lokalnih surovin, v proizvodnjo nestandardnih proizvodov in proizvodov po naročilu, v razvoj in boljšo prostorsko razmestitev storitvenih zmogljivosti.

Z aktivnostjo krajevnih skupnosti, občin in z ukrepi ekonomske politike moramo usmerjati vlaganja sredstev občanov, posebno delavcev, ki so se vrnili iz tujine, v odpiranje novih ter v modernizacijo in razširitev obstoječih zmogljivosti drobnega gospodarstva, v odpiranje obrtnih in drugih storitvenih delavnic, v

Pogrešali ju bomo

Prišlo je obdobje, ko se zelo hitro povečuje število članstva Novoteksovih upokoјencev, saj bo kmalu doseglo število članov kolektiva, ki jih je imel Novoteks pred 35 leti.

V avgustu se jim je pridružil tudi **Marija Udovič**, roj. Pintar. Rojena je bila 17. 8. 1926 v Zagorju ob Savi. Izhaja iz rudarske in partizanske družine, saj so bili oče in dva brata aktivni udeleženci v NOB.

Brezskrbne mladosti Marija ni preživljala, ker se je že zelo mlada vključila v NOB. Bila je aktivistka od leta 1942, nato pa je v avgustu 1944 odšla v partizane in bila demobilizirana v avgustu 1945. Bila je kuharica v orožarski delavnici VII. korpusa.

Po demobilizaciji se ni takoj zaposlila, ker ji niso dopuščale družinske razmere, vendar je bila njena želja, da se zaposli, urednična, ko je s 1. 3. 1959 prišla v Novoteks — najprej v obratno pisarno, nato v prodajni sektor, kjer je delala 11 let in nazadnje v materialno knjigovodstvo.

Marijo pa ne poznamo samo kot marljivo in vestno sodelav-

ko, ampak tudi kot aktivno družbenopolitično delavko. Svoje aktivno delo med NOB je nadaljevala tudi po demobilizaciji. V SKOJ je bila sprejeta v letu 1944, član ZK pa je od maja 1948. Bila je predsednik mestnega odbora AFŽ Novo mesto, sekretarka terenske organizacije ZK in več let sodnik porotnik okrožnega sodišča v Novem mestu. Sodelovala je tudi v raznih udarniških akcijah pri obnovi porušenega Novega mesta.

Po zaposlitvi v Novoteksu je razen dela na terenu sodelovala tudi v raznih komisijah samoupravnih organov, bila član delavskega sveta, tajnik in blagajnik aktiva ZB Novoteks. V letu 1965 je bila odbornik skupščine občine Novo mesto, sedaj pa ji poteka mandatna doba člana delegacije zbora združenega dela pri DSSS.

Za svoje aktivno delovanje je prejela državno odlikovanje medaljo za zasluge za narod in red dela s srebrnim vencem.

Bolezen marsikateremu prekriža račune, pa jih je tudi Mariji in zadnja leta ni mogla več tako aktivno delati.

Sedaj, ko se po 22 letih dela v naši delovni organizaciji poslavlja iz naše sredine, ji želimo, da bi z možem Jožetom preživela še veliko let s prijetno zavestjo, da sta oba prispevala svoj delež za lepšo bodočnost, saj sta se oba zelo mlada vključila v revolucijo.

Slavka Bogovič, čeravno še mladostna, je dopolnila leta delovne obveznosti in se upokojila. V Novoteksu, kjer je pred upokojitvijo delala kot samostojni referent nabave, je bila aktivna na vseh področjih. Rodila se je v Gotni vasi leta 1927,

v delavski družini. Vzgojena je bila v naprednem duhu, kar jo je spremljalo v vsem njenem poznejšem življenju. V času narodnoosvobodilnega boja je odraščala — bila je najstarejša med tremi otroki in ko bi ji moralo življenje največ nuditi, ji je mladost potekala v pomanjkanju in strahotah okupacije in vojne.

Za Slavko nikoli ni bilo vprašanje, kje ji je mesto. Tako je bila v maju leta 1945, ko se je osnovala mladinska organizacija v Gotni vasi, izvoljena za prvo predsednico in že v avgustu istega leta je bila sprejeta v SKOJ.

V šolskem letu 45/46 je končala četrti razred nižje gimnazije in takoj po uspešno opravljenem zaključnem izpitu jo srečamo kot brigadirko na Mladinski delovni akciji na progi Otovac — Bubnjarci.

Njena prva zaposlitev je bila leta 1946 na tedanjem Okrajnem sodišču v Novem mestu, leta 1949 je bila premeščena na Okrožno sodišče v Ljubljano. Od tu so jo po reorganizaciji premestili na Okrajno sodišče v Trebnje ter leta 1951 ponovno na Okrajno sodišče v Novo mesto, kjer je delala do leta 1953.

Zaradi njenega uspešnega dela, tako v službi kakor tudi na družbenopolitičnem področju, je bila jeseni 1948 leta sprejeta v Zvezo komunistov.

1. VII. 1953 leta se je zaposlila v Tekstilni tovarni Novoteks, kjer je zelo uspešno delala

vse do upokojitve. Ves čas njene dela je bila očitna njena velika marljivost in sposobnost prevzemati in uspešno zaključiti še tako zahtevne in odgovorne naloge. Tako je bila Slavka sekretarka OOKZ od leta 1960 do 1964. Leta 1964 je bila predsednica DS NOVOTEKS. Od leta 1965 do 1970 je bila odbornica Skupščine občine Novo mesto v gospodarskem zboru in članica komisije za splošne in notranje zadeve. Eno mandatno dobo je bila tudi članica Občinskega komiteta ZKS Novo mesto ter članica tovariškega razzodišča pri občinskem komiteju. Več mandatnih dob je bila članica sekretariata OOKZ. Razen vsega tega je bila tudi sodnica porotnica pri Okrožnem sodišču v Novem mestu.

V samoupravnih organih je bila večkrat izvoljena v razne komisije, ki jih je uspešno vodila. Tako je bila predsednica komisije za osebne dohodke TOZD Tkanina, od 1974 do 1978 predsednica volilne komisije TOZD Tkanina, sedaj to se pravi pred upokojitvijo, je bila predsednica koordinacijskega odbora za TOZD Tkanino. Razen vseh zadalžitev, ki smo jih navedli, je bila Slavka vsa ta leta članica raznih občasnih komisij, nekatere pa je tudi uspešno vodila.

Leta so tekla, tu in tam se je v Slavkine temne lase prikradel kakšen siv las, ostala pa je takšna kot je bila — rdečelična, nasmejana in pripravljena vedno soočiti se s problemom ter ga na ustrezen način uspešno razrešiti. Skratka, bila je dober tovariš, ki ga bomo pri delu močno pogrešali. Slavki — ženi, mami in babici želimo še veliko let srečnega življenja v krogu njenih najdražjih, za njen delež v izgradnji Novoteksa pa se ji iskreno zahvaljujemo.

razvoj pogodbenih organizacij združenega dela, v združevanje dela in sredstev v lasti občanov v okviru obrtnih in drugih zadrug ter v organiziranje različnih oblik kooperacije in še drugih oblik poslovnega sodelovanja z združenim delom.

Kongres podpira pripravljenost naših delavcev, začasno zaposlenih v tujini, da prispevajo k uresničevanju ekonomske stabilizacije, in se zavzema za vzpostavitev takšnih družbenoekonomskih razmer, da se bodo lahko postopoma in kontinuirano vračali in se zaposlili v domovini.

4. Sedanje razmere na stanovanjskem področju niso zadovoljive. Treba bo ustvariti potrebne materialne in druge razmere za smotrnejšo in hitrejšo zidavo stanovanj. Posebej pomembno je, da z ekonomskimi in drugimi ukrepi, predvsem s kreditno, davčno, urbanistično in zemljiško politiko, pa tudi z razvijanjem stanovanjskega združništva, spodbudimo delovne ljudi in občane k večjemu vlaganju lastnih sredstev ter k njihovem združevanju z družbenimi sredstvi, da bi rešili stanovanjska vprašanja. Ena izmed važnih nalog v tej smeri je tudi ustvarjanje ekonomsko utemeljenih odnosov v izkoriščanju in vzdrževanju obstoječega stanovanjskega fonda. S postopnim zviševanjem stanarin moramo zagotoviti sredstva za amortizacijo in vzdrževanje stanovanj. Spremembe stanarin morajo potekati ob politiki subvencioniranja stanarin delavcem z nizkimi prejemki na člana družine. S samoupravnimi

sporazumi in družbenimi dogovori je potrebno določiti merila za dodeljevanje stanovanj ter kreditov za graditev stanovanj v lasti delavcev, da bi odstranili nepravilnosti na tem področju.

Zagotoviti je treba, da bo odločanje o politiki stanovanjske graditve in o sredstvih, združenih v te namene, temeljilo na samoupravnih osnovi, se pravi, da bodo o njih odločali tisti, ki združujejo ta sredstva, skupaj s stanovalci pa odločali tudi o vzdrževanju obstoječega stanovanjskega fonda. Kongres opozarja nadalje, da mora proizvodnja stanovanj oziroma materiala in opreme za stanovanjsko graditev nujno dobiti ustrezno prednost v razvojnih načrtih organizacij združenega dela, občin, pokrajin in republik ter da se mora zboljšati delo stanovanjskih interesnih skupnosti.

5. Koncentracija prebivalstva v velika mesta in industrijska središča je povzročila velike urbanizacijske stroške, ki jih gospodarstvo v teh središčih s težavo pokriva. Hkrati so cela območja države ostala zunaj nujno potrebnega ekonomskega, socialnega in urbanega razvoja, to pa je samo še stopnjevalo pritisk prebivalstva na mesta ter zapuščanje vasi in kmetijstva. Kongres se zavzema za upočasnitev rasti mestnega prebivalstva, posebno velikih mest, pa za bolj vsestranski ekonomski, socialni in urbani razvoj vasi in mešanih naselij.

Konfekcijski izdelki na trgu

Od uspešnosti lansiranja proizvodnje na tržišče je odvisen uspeh poslovanja sleherne DO, pa naj bo to tekstilna, prehrabena, avtomobilska ali katerakoli druga industrija. Vsaka za sebe pa ima svoje specifične prednosti in slabosti na tržišču. Mi, ki v tem stabilizacijskem obdobju na trgu ponujamo konfekcijske izdelke, dodobra občutimo stisko potrošnika, ki je postal izbirčen, predvsem pa je občutljiv na cene.

Pogled v prodajalne s konfekcijsko robo, bo dal slehernemu potrošniku, ki ni prišel na prodajni prostor konfekcijskih izdelkov dati ocene o uspešnosti prodaje občutek, da je na zalogi veliko moških oblek, ženskih kostimov, skratka vsega tistega kar je doseglo že tako visoko ceno, da bi prenekateri potrošnik moral zanj odšteti že kar svoj enomesečni OD. To pa naj bi pomenilo, da je in v bodoče še bo, če bo položaj s cenami še vedno enak, potrošnik spremenil okus in s tem seveda tudi način oblačenja. Potrošnik se vse bolj obrača na športne modele, kar mu na koncu prinese željeni rezultat – cenejša oblačenja.

In kako uspešni smo bili na trgu mi v prvem polletju? Prve ocene so ugodne. Zopet se je pokazalo, da smo v prvem polletju najbolj uspešno prodajali hlače iz domače tkanine. To seveda ni presenetljivo, saj nas povsod poznajo predvsem po dobrih „diolen hlačah“. Tudi sam pogled v skladišče, nam bo pokazal, da so na zalogi predvsem artikli iz jeansa, vrhnja oblačila in pa krila. To še ne pomeni, da bi morali programe, iz katerih artikli so nam ostali na zalogi, opustiti. Nasprotno!

Tem programom je potrebno posvetiti še več pozornosti, tako pri njihovi tehnični dodelavi, kot tudi s stališča prodaje. Tako delo nam prinaša varnejšo bodočnost pri zapolnjevanju kapacitet naših konfekcijskih obratov.

Tudi pri sklepanju pogodb se je pokazalo, da je precej takih kupcev, ki imajo vnaprej določeno pri katerem proizvajalcu bodo naročili posamezna oblačila. Tako je ob tej priložnosti potrebno trgovce pridobiti za to, da posežejo po vseh programih in ne samo po hlačah, za kar so se vnaprej odločili, da bodo naročili v Novoteksu. To pa bomo dosegli, če se bomo posvetili omenjenim problemom.

Dober pokazatelj uspešnosti prodaje pa je tudi predstoječe sezonsko znižanje. Konfekcijski izdelek je za nas definitivno prodan šele tedaj, ko zapusti prodajni prostor in pride v roke potrošniku. Za vse ostalo je potrebno poskrbeti, saj v primeru, da stara roba ostane na prodajnem prostoru, zapira vhod novi robi, ki vsak dan prihaja iz proizvodnje. Tu se dokončno pokaže uspešnost proizvajalca in trgovca. Prvi je udeležen z izborom kolekcije, drugi pa pri naročilu modelov in količin, za katere meni, da jih bo njegovo tržišče sprejelo in absorbiralo. Prav gotovo ne moreta ne eden ne drugi vedno zadeti popolnoma v polno. Če je vse to v mejah normalnega, potem ni bojazni, da v prihodnji sezoni ne bi bili vsaj tako uspešni, kot smo bili v pretekli.

Vse povedano lahko strnemo skupaj z ugotovitvijo, da nam le predano in zavestno delo lahko prinese uspeh. Tako je osnovnih

in najvažnejših nalog prodaje, da dodobra spozna potrošnika in njegove posebnosti, ker bo

Prijeten in poceni dopust

Mladi iz Uršnih sel, združeni v družini počitniške zveze, smo letos preživeli lep, prijeten in poceni desetdnevni dopust v Makarski, v kampu počitniške zveze Celje.

Kako nam je pri vsej draginji to uspelo?

Kot že večkrat doslej, smo se tudi tokrat obrnili na občinsko konferenco počitniške zveze Novo mesto. Naleteli smo na prijazen sprejem pri delavcih, zaposlenih na sedežu mladinske turistične poslovalnice pri OK PZ Novo mesto. Ti so nam pomagali tako, da so si sposodili prosta mesta v kampu v Makarski, ki je v lasti PZ Celje.

Tako smo se za 3000 din 22. 7. 1981, ob 21. uri odpeljali iz Zagreba z vlakom v Split, kjer smo počakali avtobus počitniške zveze, ki nas je po eni uri in pol pripeljal prav do kampa v Makarski. V recepciji smo dvignili ključke prikolic in se seznanili z redom v kampu. V kuhinjski menzi kampa smo imeli zelo dobro hrano v treh obrokih, seveda ob določenih urah. Največkrat nam je zajtrk odpadel, ker smo ga zaradi zgodnje jutranje ure (7 ure – 8 ure) prespali.

Dopoldne in popoldne smo poležavali na plaži in se „prazili“ na vročem soncu, se namakali v slanem morju, grlo pa

mo le tako lahko s pedantnim izborom kolekcije in elastičnim delom uspešno zaključevali sezono.

MARJAN ERPE

nam je ves čas spiralo zagrebško pivo.

Vsak dan smo imeli tudi svoj „koncert“. Ob spremljavi razglašene kitare in orglic smo prepevali slovenske in druge jugoslovanske pesmi. Tako smo kmalu pridobili velik krog prijateljev.

Večere smo preživeli na plesu v bližnjih hotelih, ali pa kar v domačem disku v kampu, ki je vsak dan besnel tja do 23. ure, ko je morala v kampu zavladati tišina.

Hitro, prehitro, so minili dnevi brezdelja in skrbi. Prišel je dan, ko smo se poslovili od prijaznih uslužbencev v kampu in upravnika, ki je celo domačin, Novomeščan, tov. Vovk.

Domov smo se vrnili zadovoljni, spočiti in polni moči za nove delovne napore.

Vakemu delavnemu človeku, tudi mlademu, je počitek od dela nujno potreben. Vsem mladim, ki so v zagati, kam in kako na prijeten dopust, priporočamo, da se obrnejo za nasvet na PZ Novo mesto. Prepričani smo, da vam bodo radi priskočili na pomoč.

ZDENKA PUŽINA

6. Kongres poudarja, da je treba v skladu z ustavo SFRJ in programskimi opredelitvami ZKJ nujno krepiti in razvijati ustrezne oblike socialistične solidarnosti in vzajemnosti. V zvezi s sedanjimi ekonomskimi težavami, ki zahtevajo velike napore delavskega razreda, da bi jih premostili, in daljše prilagajanje združenega dela težjim pogojem gospodarjenja, se kongres zavzema:

– za uveljavitev načela solidarnosti, kadar se posamezni deli delavskega razreda iz objektivnih razlogov znajdejo v ekonomskih težavah, hkrati pa nasprotuje tendencam, da bi pod plaščem solidarnosti pokrivali tudi slabo in neodgovorno delo, poslovanje in zgrešene investicijske in druge poslovne odločitve;

– za samoupravno dogovarjanje o zaščiti najnujnejšega osebnega in družinskega standarda delavcev z nizkimi osebnimi in družinskimi dohodki, v skladu s tem pa tudi za zaščito zajamčenih osebnih dohodkov. Prav tako se je treba dogovoriti o minimalnih ravneh zadovoljevanja posameznih skupnih potreb;

– za uvajanje ukrepov, ki bi zmanjšali in odpravili socialne razlike, kadar niso rezultat dela in ustvarjanja delovnih ljudi in občanov. Z davčno politiko kakor tudi z doslednim in odločnim delom davčnih in drugih organov je treba zagotoviti tudi obdavčitev doslej neevidentiranih dohodkov, ki pa predstavljajo vir neupravičenega bogatstva;

– za zagotavljanje širše družbene solidarnosti pri enakomernejšem razporejanju stroškov, povezanih z materinstvom in razvojem otroka;

– za hitrejše dograjevanje in izboljševanje sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja na načelih solidarnosti, vzajemnosti in minulega dela ter v skladu s celotnim materialnim in socialnim razvojem;

– za uvajanje konkretnih in učinkovitejših ukrepov, ki bodo zagotavljali zaščito in varnost pri delu, da bi preprečevali in odpravljali vzroke invalidnosti, kakor tudi ukrepov za poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov.

Tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije se obrača na delavski razred ter na vse delovne ljudi in občane v naši državi, na vse samoupravne organizacije in skupnosti, na delegacije, delegate in delegatske skupščine ter na vse organizirane sile socialistične zavesti in akcije v prepričanju, da stališča in sklepi kongresa, skupaj s temeljnimi opredelitvami Zveze komunistov in naše družbe, predstavljajo podlago za najširšo akcijo delavskega razreda in delovnih ljudi, njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacij ter organov družbenopolitičnih skupnosti pri reševanju nalog in problemov, pred katerimi je danes naša družba.

Razgovor s praktikantkami

Konec junija, ko se zapro šolska vrata, pridejo v DO učenci in dijaki strokovnih in srednjih šol na obvezno delovno prakso. Tako so tudi v naš TOZD prišle tri učenke Centra strokovnih šol: Jožica, Slavica in Marija. Jožica prejema štipendijo našega TOZD, Slavica pravi, da bo sedaj zaprosila zanjo, Marija pa dobiva štipendijo iz združenih sredstev.

Dekleta sem povprašal, kakšen vtis je nanje naredila konfekcijska proizvodnja in delavni kolektiv. Vse tri so bile mnenja, da niso bile presenečene in da so si predstavljale delavni proces prav tako, kot so ga doživele. Pravijo, da so se v

šoli pri praktičnem pouku naučile šivati in izdelava posameznih delov in operacij jim ne dela težav, le tempo dela bi morale še izpopolniti, saj v šoli čas izdelovanja ni pomemben. Delajo zato kvalitetno, le hitrosti ni, ki je pa tudi zelo pomembna. Sedaj, ko prehajamo v usmerjeno izobraževanje in ko je zaželjeno, da se šole in združeno delo čimbolj povežejo, da izobraževalne ustanove prilagodijo svoj program potrebam združenega

dela, bi se lahko s šolami, iz katerih pridejo delavci delati v

konfekcijo, dogovorili, da bi nekaj pozornosti namenili tudi hitrosti dela in spretnosti. Drugače jim šola nudi dovolj znanja, da se lahko brez problemov vključijo v delavni proces.

Tudi v Centru strokovnih šol imajo predmet samoupravljanja. Dekleta pravijo, da nekateri dijaki ta predmet jemljejo hudo lahko, kljub temu pa so mnenja, da jim znanje, ki si ga pridobijo pri takemu pouku, lahko

le koristi, kajti le tisti delavec, ki je seznanjen z načeli samo-

upravljanja, ki teoretično obvlada principe in namen samoupravljanja, lahko v praksi to uresničuje.

V zadovoljstvo jim je, ker smo jih delavci TOZD lepo sprejeli, ker skrbimo, da se njihovo znanje izpopolni in želimo, da bi se med nami čimbolje počutile. To pa je povsem razumljivo, kajti one so naši bodoči sodelavci, samoupravljalci, ki nam bojo čez leto ali dve pomagale soustvarjati in uresničevati zadane naloge. Zato Slavica, Marija in Jožica: „Učite se, da si pridobite čimveč znanja, kajti delavni kolektiv potrebuje take delavce!“

MARTIN RADEŽ

MNENJE O POČITNIŠKI PRAKSI V NOVOTEKSU

Na praksi v Novoteksu mi je všeč, saj ni težko in tudi z delavci se dobro razumem. Delo opravljam v skladu s programom, ki sem ga dobila v šoli. Razen naloge s strokovnega področja moram izdelati tudi nalogo s področja samoupravljanja. Smisel počitniške prakse je, razen pridobitve praktičnega znanja, tudi seznanjanje z redom in disciplino, ki sta pogoj za uspešno delo.

VIKA LINDIČ

Komu zaupati prevoz?

V Jugoslaviji še naprej prevladuje težnja naraščanje cestnega tovornega prometa in upadanja železniškega, kar pri sedanji izkoriščenosti cestnega in železniškega omrežja vsekakor ni pozitivno. Vsi vemo v kakšnem stanju so naše ceste, ki so jih poškodovali zlasti težki tovornjaki, po drugi strani pa je že-

ležniško omrežje nedovoljno izkoriščeno — železniška podjetja poslujejo več ali manj z izgubo. Za to je vzrokov več, med drugim slaba organizacija in nedovoljno izkoriščanje vlečnih zmogljivosti, zastarele tehnične naprave, slaba kakovost in nesnažnost vagonov, kar vpliva tako na tovarni, kot na potniški promet. Vsak dan zaradi nesnažnosti na jugoslovanskih mejnih izhodih odključijo poprečno sedem potniških vagonov in jih zamenjajo s tujimi, ki jih mora JŽ drago plačati.

Tovariši, ki ne veste kaj je komunizem, pojdite v kamp! (In se postavite v vrsto pred „čučavac“ ...)

500.000 tovarišev, ki ste v Grčiji! Domovina vam zameri! (Mimogrede: ko se boste vračali, naberite v Makedoniji zastoj paradajz — preden ga podorjejo ...)

Tovariši, ki na plaži ne najdete prostora, sposodite si sosedovega (dve leti starega) mulca! Prostor na soncu vam bo zagotovljen! (Če ne boste prej sami doživeli živčnega zloma ...)

Tovariši, združimo se s Poljaki! Oni imajo denar, pa nič mesa, mi imamo meso, pa nič denarja ...

Tovariši, ki ste med dopustom doživeli karambol, stopite v IMV po novo katro! Poleg nje lahko dobite še rezervno! Vse na kredo!

Takšna akcija je nujna toliko bolj, ker ne gre pričakovati, da bi sedanje odnose spremenili in družbenoekonomske probleme rešili spontano, samo na podlagi zastavljenih ciljev. Že doslej je samoupravljanje razvijalo in širilo meje svojega delovanja z bojem in nenehno zavestno dejavnostjo delavskega razreda in vseh delovnih ljudi pod vodstvom svoje avantgarde — Zveze komunistov Jugoslavije.

Neodvisna, nevrščena, socialistična in samoupravna Jugoslavija je dosegla velike materialne in družbene rezultate. Z dosežki v svojem dinamičnem materialnem razvoju in z globokimi revolucionarnimi preobrazbami v družbenih odnosih si je pridobila ugledno mesto v svetu. Danes imamo moderen, kvalificiran in izobražen delavski razred, ki se zaveda, da postaja z vsakim dnem vse bolj gospodar lastnega dela in življenja, brez posredovanja države ali kakšne druge odtujene družbene sile. Imamo delovne ljudi, nadarjene tvorce vseh materialnih in duhovnih dobrin naše države. Imamo enotno fronto organiziranih socialističnih sil pod vodstvom Zveze komunistov Jugoslavije, pa bogato revolucionarno Titovo delo in izkušnje v odkritem in kritičnem spoznavanju vseh problemov in v odrinjanju praktičnih možnosti za njihovo premagovanje. Imamo svobodne, enakopravne in pobratene narode in narodnosti, ki jih vežejo skupna usoda in enotni zgodovinski interesi. Imamo sodobne materialne proizvodne sile, tehnologijo

in znanost, ki je sposobna biti proizvodna sila družbe. Imamo moderne industrijske zmogljivosti, ki imajo velikanske rezerve in možnosti za kakovostno in visokoproduktivno proizvodnjo.

Največje in še neizkoriščene rezerva ter naša največja moč so v resnično demokratičnem in globoko človeškem sistemu socialističnega samoupravljanja, v njegovih zgodovinskih prednostih pred drugimi družbenimi sistemi, v njegovi sposobnosti, da na podlagi programskih opredelitev in politike Zveze komunistov Jugoslavije ter ob aktivnem sodelovanju vseh drugih subjektivnih sil družbe razvija množično samozavestno družbeno in delovno pobudo samoupravljalcev—delavcev, kmetijskih proizvajalcev, strokovnjakov, organizatorjev proizvodnje, znanstvenih in kulturnih delavcev ter vseh drugih ustvarjalcev pri skupnem plemenitem opravilu — pri graditvi čedalje bolj stabilnih razmer za vse bogatejše in vse svobodnejše življenje delovnega človeka.

Sleherni poskus spodkopati revolucionarne pridobitve našega delavskega razreda, bratstvo in enotnost ter enakopravnost narodov in narodnosti Jugoslavije, neodvisnost, ozemeljsko celovitost in nedotakljivost jugoslovanskih meja, bo naletel na najodločnejši odgovor delavcev, delovnih ljudi in občanov Jugoslavije.

Kontrarevolucionarna dejavnost sovražnih elementov na Kosovu s pozicij albanskega nacionalizma in iredentizma nas je vnovič opozorila, da je potrebna vsestranska akcija vseh organiziranih

Pohod mladine „Po Titovi poti revolucije 81“

Pred enim mesecem me je doletela čast, da sem kot mladinka novomeške občine sodelovala na revolucionarnem pohodu „PO POTEH TITOVE REVOLUCIJE“ in na 11. srečanju rezervnih vojaških starešin na Plitvicah, ki je bila tudi zadnja točka pohoda.

Iz novomeške občine smo bile v Slovensko delegacijo poslane tri mladinke. Naša pot se je pričela 1. julija, ko smo se z ostalimi člani mladinske organizacije Slovenije zbrali na RK ZSMS v Ljubljani.

Čeprav je bila ta manifestacija najavljena kot pohod, se s tem ne morem popolnoma strinjati. V veliki meri je bila to vožnja z avtobusi, vendar nas je tudi to zelo utrudilo, saj smo imeli urnik zelo natrpan. Smer pohoda je bila od Vukovarja do Plitvic, čas pohoda pa štiri dni. Iz Ljubljane smo krenili ob 12. uri in proti večeru prispeli v Vukovar. Namestili smo se v eni od vojaških kasarn. Vse dnevne obroke smo imeli v kasarnah in tudi prenočišča. Mladinci, zbrani iz vseh republik in avto-

nomnih pokrajin, smo okrog devetih zvečer krenili v mesto Vukovar na proslavo, ki jo je pripravilo mesto Vukovar v pozdrav SUBNOR Jugoslavije.

Dan pohoda se je začel 2. julija s polaganjem vence v spominskem parku v Dudiku in s posaditvijo 88 rož v počastitev tovariša Tita. Sledil je tri kilometre dolg pohod skozi mesto Vukovar. Še isti dan smo obiskali park v Jasenovcu in Bjelovar, kjer smo prenočevali. Zjutraj smo imeli vstajanje ob peti uri. Po vojaškem zajtrku smo odpotovali na spominsko pokopališče v Gudovac in obiskali tudi pokopališče NOB v Vojnoviču kjer smo položili vence. Malo dlje smo se zadržali v spominskem muzeju Josipa Broza Tita v Velikem Trojstvu, kjer smo imeli enourno predavanje. Po ogledu muzeja smo odšli v Varaždin in se ustavili na enem od svetovno znanih parkov — pokopališču, kjer so pokopani padli v NOB. Isti dan smo prispeli v Lepoglavo in Kumrovec. Tu je bil ogled rojstne hiše tovariša Tita in ogled spominskega

doma borcev in mladine, kjer so nam predvajali film „ŠTAFETA 80“. Prenočevali smo v Zagrebu.

V Zagrebu smo si naslednji dan ogledali Muzej revolucije, Dubrovo, Strelišče, Dotrcin in položili vence na spominsko obeležje. Sledil je prevoz do Samobora, in ogled muzeja 7 sekretarjev SKOJ. Popoldne smo prispeli v Karlovac. Po vojaškem pasulju smo obiskali partizansko bolnico na Petrovi gori. Tu smo imeli enourno predavanje o zgodovini tega območja. Zvečer smo se vrnili v kasarno v Karlovcu in tam prespali. Drugi dan pa smo nadaljevali pot do Plitvic. Tu smo se udeležili centralne proslave srečanja Rezervnih vojaških starešin „BRATSTVO JEDINSTVO“

ter otvoritve doma VI. Ličke brigade. Proslava se je pričela ob 10. uri. Po proslavi smo imeli skupno kosilo. Tako se je naša pot tudi končala.

Z novimi spoznanji naše revolucije in novimi poznanstvi z mladinci iz naših bratskih republik in avtonomnih pokrajin smo se morali raziti. Čas odhoda je zelo hitro minil. Zavedati se moramo, da so taki pohodi z nas mlade velikega pomena kajti spoznanja in dosežki naše revolucije ne smemo nikoli pozabiti. Mladi smo s tem pokazali, da smo pripravljeni v najtežji situaciji prijeti za orožje in braniti to, kar so naši očetje z veliko herojstva in prelite krvi tudi dosegli — SVOBODO in BRATSTVO.

LIDIJA PLUT

socialističnih sil in vseh delovnih ljudi za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja, za krepitev vsestranskih vezi med delavci in delovnimi ljudmi, za utrjevanje razredne enotnosti in za razvijanje mednarodnih odnosov na podlagi enakopravnosti, na povezovanju in enotnosti vseh naprednih sil naše družbe.

Nacionalizem je reakcionarna ideologija, nevarna za neposredne in dolgoročne interese vseh narodov in narodnosti. Ta ideologija vleče nazaj, podpira separatistične in unitaristično-centralistične tendence, zavira oblikovanje socialistične samoupravne zavesti, razbija enotnost delavskega razreda in zapira socialistično perspektivo. Zato je boj proti nacionalizmu, njegovim koreninam in nosilcem, predvsem v lastnem narodu, stalna in neizbežna potreba naprednih sil vseh narodov in narodnosti naše države.

Delavski razred Jugoslavije ima zavoljo takšne materialne osnove, ki jo je ustvaril, in s svojim položajem v družbi, pod vodstvom zveze komunistov in ob vsestranskem sodelovanju delovnih ljudi in občanov v socialistični zvezi delovnega ljudstva, zvezi sindikatov, zvezi borcev in zvezi socialistične mladine ter še v vseh drugih oblikah organizirane družbene akcije, vse možnosti, da razvija socialistično samoupravljanje, krepi bratstvo in enotnost narodov in narodnosti, nacionalno enakopravnost in odgovornost republik in pokrajin za svoj lastni razvoj kakor tudi za vsestranski napredek jugoslovanske skupnosti.

Najširša družbena akcija vseh družbenih subjektov, pod

vodstvom zveze komunistov, za uresničevanje stališč in sklepov, sprejetih na tem kongresu, bo zagotovila nov, močan prodor k nadaljnji krepitvi socialističnega samoupravljanja, demokratičnih svoboščin in pravic delovnih ljudi naše države ter njenega vsestranskega napredka. Delegati na kongresu morajo še zlasti biti pobudniki akcije za izvajanje njegovih sklepov.

Kongres izraža globoko prepričanje, da bo zveza komunistov na svojih bodočih kongresih in konferencah, še zlasti na XII. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije, zagotovila uresničevanje neposrednih in dolgoročnih interesov delavskega razreda ter vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti naše države ter jim odprla še širše perspektive v boju za socializem in socialistično samoupravljanje.

Tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije je ponoven močan izraz enotnosti našega delavskega razreda in njegove avantgarde, Zveze komunistov Jugoslavije. Kakor bodo sporočila samoupravno organiziranih delavcev in delovnih ljudi naše države s tega kongresa močna podlaga za nadaljnjo akcijo Zveze komunistov Jugoslavije, tako bodo stališča in sklepi XII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije in akcijski program, ki ga bo sprejel ta najvišji delovni dogovor jugoslovanskih komunistov, tudi tokrat sprejeli naš delavski razred in vsi delovni ljudje ter občani kot kažipot našega boja za osvoboditev dela in človeka v zgodovinski kontinuiteti uresničevanja dela in naporov, ki nam jih je zapustil tovariš Tito.

Slovo od sodelavca Martina Dolinarja

Teško je najti besede, da bi z njimi izpovedali žalost vseh, ki smo 27. julija pospremili na zadnji poti Martina Dolinarja – analitika sistemov nagrajevanja in sekretarja OO ŽK delovne skupnosti skupnih služb delovne organizacije Novoteks.

Martin Dolinar se je zaposlil v Novoteksu 23. oktobra leta 1969. V našo delovno organizacijo je prišel iz tovarne zdravil Krka, kjer se je zaposlil po končani srednji kmetijski šoli in odsluženju vojaškega roka. V Novoteksu je pričel z delom v konfekciji. Nabiral je praktična znanja pri delu, teoretska pa na dopolnilnem študiju na Višji šoli za organizacijo dela v Kranju.

Prodoren in temeljit, kot je Martin bil, je pridobljeno znanje s pridom uporabljal pri vsakodnevem delu. Prav hitro je zaradi analitičnega pristopa, natančnosti, poštenosti in predanosti delu napredoval in ljudje so ga spoštovali. Družbeno politično se je uveljavil, zato so ga izvolili na pomembne odgovorne dolžnosti v družbeno političnih organizacijah, tako v tovarni, kakor tudi v krajevni in širši družbeno politični skupnosti.

Martina smo poznali kot preudarnega, vedno resnega in poštenega sodelavca in prijatelja. Bolezen, ki ga je pred letom dni odtegnila delu, nam ga je vrnila – vendar le za kratek čas. Pričel je delati s polovično delovno obveznostjo in vsi smo pričakovali, da bo s svojo življenjsko vedrino premagal vse ovire ter da bomo še dolgo skupaj rezeševali naloge, ki nam jih postavlja čas v katerem živimo. Zmotili smo se. Martina ni več. Iznemada nas je za vedno zapustil.

Še zadnji dan smo se dogovarjali o delu v tovarni, o načrtih za naprej pa tudi o počitniški hišici, ki jo je gradil tam pod Gorjanci. Veselil se je, saj je bila skoraj že gotova. Vsak prosti čas je prebil pri njej. Tako sta tudi zadnji dan z ženo bila tam, da bi še nekaj postorila okoli hišice. Pot domov pa je bila za Martina usodna. Okolno-

sti so hotele, da se s tega obiska počitniške hišice na Gorjancih Martin ni vrnil domov.

Slabost med vožnjo ali morda kaj drugega je botrovala nesreči na cesti odkoder so ga težko poškodovanega odpeljali v novomeško bolnišnico. Ves trud zdravstvenih delavcev in naše želje, da bi okreval, so bile zaman. Martinu je v najlepšem letnem času prenehalo biti srce. Martinova življenjska pot se je mnogo, mnogo prezgodaj končala. Martin Dolinar je umrl.

Vsi, ki smo ga poznali, ki smo skupaj z njim delali, se ga spominjamo kot humanega sotovariša, dobrega prijatelja in človeka, ki je bil vedno pripravljen priskočiti in pomagati, reševati probleme, ki jih v današnjem resnem času ni ravno malo.

Bil je neutrudljiv, nikoli se ni pritoževal, poprijel je tam, kjer je s svojim znanjem in doslednostjo lahko koristil. Dolgo bi nam Martin v Novoteksu lahko še koristil, saj se delu nikoli ni izmikal, bodisi na strokovnem ali družbenopolitičnem področju – toda usoda mu je določila drugače. Določila mu je mnogo prekratko življenje, saj je v najlepših letih sklenil svojo življenjsko pot.

Od nas je odšel, sveža gomila zakriva dobrega sodelavca tovariša in prijatelja, vendar – v naših mislih v našem spominu bo ostal za vselej.

Piše Stane Židanek

MED PROLETARCI

Ko sva prišla iz pisarne borze dela, naju je na hodniku prestregel nek moški, ki sem ga po videzu poznal, vendar pa se nisem mogel spomniti kdo je. Vprašal naju je, kaj iščeva tu. Ivan mu je takoj odgovoril, da greva v Nemčijo na delo, sedaj pa da greva nekaj pojest in potem zopet nazaj na borzo.

Ko sva prišla na cesto mi je Ivan rekel: zdaj pa hitro od tod! Povprašal sem ga, kdo je ta človek, če ga pozna. Rekel mi je, da je to eden izmed nemških doušnikov in če slučajno kaj ve o naju, se nama bo slabo godilo. Imela sva srečo, podvzivala sva se na železniško postajo in takoj ujela vlak proti Zidanemu mostu. V Sevnici sva prestopila na vlak, ki je peljal proti Trebnjem in tako sva že okoli 22. ure prispela nazaj v Novo mesto.

Drugi dan sva jo z Ivanom ubrala proti Bajnofu, ker je naju zanimalo, kaj je tam novega. Ob gradu sva srečala nemške oficirje. Šla sva mimo po poti naprej do mojega strica, kjer sva se pozanimala, kako je kaj zdaj na Bajnofu. Nič dobrega ni kazalo, pa sva šla nazaj proti domu. Naletela sva na nekega kmeta, ki naju je poznal; vračal se je iz vinograda in poprosil naju je, če bi prišla naslednji dan k njemu kopat v vinograd. Obljubila sva mu, pa tudi res šla. Bilo nama je lepo, delala sva ves dan, zvečer nama je plačal, pa sva jo mahnila proti domu. Na Ivanovem domu mu je mama rekla: ravno prav, da nisi bil doma. Iskali so te karabinjeri in eden bivših orožnikov in naročili, da se moraš takoj javiti v Novem mestu.

Dolgo v noč sva razmišljala, kaj naj ukreneva, pa sva sklenila, da greva še enkrat poizkusiti v Brežice – vendar tokrat ne skupaj. Najprej grem sam, pa mu potem sporočim kaj in kako – če bi bilo v redu, bi prišel Ivan za mano. Sposodil sem si kolo od strica in se odpeljal v Brežice; tu sem ponovno zvedel, da moram v Maribor. Takoj sem se vrnil in z Ivanom sva se pogovarjala, kaj nama je storiti, ker so naju ponovno iskali. Tako sva se dva dni za tem kar ponoči odpravila v Brežice. Po krajšem poizvedovanju sva zvedela, da bo vlak iz Brežic odpeljal proti Mariboru čez kake 4 ure. Čakati nisva hotela zaradi tega, da ne bi vzbujala pozornosti, na sva jo

kar peš mahnila proti Krškem. Hodila sva od postaje do postaje in povsod poizvedovala, kdaj gre kak vlak proti Mariboru. Spotoma mi je Ivan dejal – „Vidiš, Stane, zdaj sva postala prava frentarja (tako so imenovali v bivši Jugoslaviji ljudi, ki niso imeli zaposlitve, pa so hodili po svetu s trebuhom za kruhom).“

Na železniški postaji Blanca pri Sevnici sva stopila na vlak. V razgovoru s potniki sva zvedela, da vsi potniki s tega vlaka potujejo v Nemčijo. To so bili nekdanji kolonisti iz Banata, pa se sedaj vračajo v svojo nekdanjo domovino. Do Celja se vlak ni ustavil. Tu sva zvedela, da bo vlak nadaljeval pot čez približno dve uri. Imela sva čas, pa sva šla malo po mestu. Na železniški postaji sva videla zastražene oficirje bivše jugoslovanske vojske, v mestu pa podiranje pravoslavne cerkve. V vseh, po Nemcih zasedenih slovenskih mestih, so po ukazu zasedbenih oblasti rušili politični zaporniki brez orodja ali drugih priprav vse pravoslavne cerkve. Vrnila sva se na postajo tik pred odhodom vlaka in nadaljevala pot v Maribor, kamor sva prispela v mraku. V Mariboru se nisva imela kam dati. Zaradi varnosti sva šla v predmestje in si pri nekem kmetu izposila prenočevanje na seniku. Takoj naslednji dan sva se zglasila na borzi dela. Tu je bilo dosti zbranih ljudi še pred uradovanjem. Ko so pričeli na borzi dela uradovati, so nam dejali, da se naj prijavljamo za delo v železarnah in rudnikih Nemčije. Ker pa se je premalo ljudi javilo za to delo, so nas vprašali, kaj še čakamo in zakaj se ne javljamo. Čakajoči so navajali kakšne poklice imajo, pa so se zato javljali za delo v svojem poklicu. Tako sva se tudi midva ponudila za delo v kakšni tekstilni tovarni v Mariboru, vendar so naju zavrnili z obrazložitvijo, da v tekstilnih tovarnah ni potreb po delavcih.

Ivan je malo poizvedoval in me čez nekaj časa poklical. Odstranila sva se od skupine in seznanil me je z nekim tovarišem. Že na pogled je naredil name dober vtis; bil je postaven, lepo oblečen in zelo inteligent. Dejal nama je, da se naj vrneva domov, potem pa se je obrnil k meni in dejal, da zakaj in kako, to ti bo spotoma

(Nadaljevanje na 22. str.)

že obrazložil tovariš Ivan. Segli smo si v roke in razšli. Midva sva šla na železniško postajo poizvedovati, kdaj imamo kak vlak proti Celju, kajti za dalje nama je že primanjkovalo denarja. Ker nama niso vedeli povedati, kdaj bo kak vlak proti Celju, sva se odločila in jo kar peš mahnila proti domu.

Bila je sobota, zelo lep sončen dan, ko sva se z željo, da čim prej prideva nazaj domov, podala na pot. Spotoma mi je Bartolj pripovedoval, kaj vse se je s tistim tovarišem pogovarjal. Med drugim je rekel: „Kmalu bo prišel čas, ko bo vsak vedel, kam je treba iti in kje mu je mesto. Hitlerjevi uspehi so le začasni. Ljudje se že organizirajo ker se pripravljajo nekaj velikega. To pa pomeni propad fašizma.“ Hodila sva ves dan in ob mraku prenočevala na seniku samotne kmetije za Konjicami. Tu sva zvedela, da nemška oblast z različnimi odloki uvaja strogi red, da zapirajo ljudi – zelo pa so jim krajani zamerili, ker so zaprli tudi župnika.

Naslednji dan sva zgodaj vstala in se lačna napotila proti Celju. V nosu je ščegetal vonj po svežem kruhu. Ivan je dejal, da mora biti tu nekje pekarna in res sva jo malo zatem našla. Vstopila sva, da si kupiva kruha – vendar ga nama niso prodali. Tu so že bile upeljane živilske karte za kruh – kontrola je bila stroga – pa tudi ljudje so bili močno prestrašeni. Ko sva bila sama v pekarni nama je pek skrivaj dal kake pol kile kruha. Bal se je, da bi ga kdo prijavil. Zahvalila sva se mu in šla naprej, da bi nekje ob kakšnem potočku počivala in v miru pojedla kruh. Primernege kraja nisva našla pa sva tako prišla že do Celja. Za Celjem, že blizu Laškega, sva ob Savinji počivala. Bila sva zelo utrujena – Ivan se je močno našul nogo, kar pa ni čudno saj sva hodila v težki obutvi.

Po okrepcilu in počitku sva nadaljevala pot in že v mraku pripešačila do Radeč, kjer sva se še pred dežjem zavlekla v seno na nekem kozolcu in prespala. Zgodaj zjutraj sva neopažena nadaljevala pot – na nekem odcepu sva krenila z glavne ceste na desno strmo v hrib, ker sva računala, da bova tako hitreje prišla domov. Precej dolgo sva hodila, ko sva pred nama zagledala veliko vas. V vasi sva zvedela, da je to Šentjanž. V vaški gostilni sva dobila le malo kruha in za zadnje dinarje popila liter vina. Gospodinjo sva pred odhodom vprašala, če je kje v bližini meja med ozemljem, ki ga nadzirajo Nemci oziroma Italijani. Rekla nama je, da meja še

ni točno določena – vendar pa, če bi slučajno kje videla Nemce, da se jim je bolje umakniti.

Nadaljevala sva pot, bila sva že močno izčrpana, ko sva v daljavi videla Trško goro in več drugih znanih krajev. Še isti dan sva pripešačila do Ivanovega doma, kjer naju je njegova mama vesela, da sva se vrnila, dobro nahranila. Doma sva se odpočila, ozdravila našuljene noge in po dveh dneh počitka sva se ponovno sešla. Sklenila sva, da v tej neugodni situaciji ostaneva doma, da bova pomagala kmetom pri delu in da se bova že nekako preživljala. Stanje se je nekako umirilo. Ivana Italijani niso več iskali. Delala sva priložnostno. Sam sem začel hoditi z očetom in mu pomagal pri zidarskih delih.

Ob nekem srečanju mi je Bartolj rekel: „Veš tisti v Mariboru je imel prav, ko nama je svetoval, da greva domov.“ Ker je bil Ivan bolj razgleden – sem ga vprašal zakaj? To je bilo ravno na dan, ko so Nemci napadli Sovjetsko zvezo. „Vidiš Stane,“ mi je dejal, „Zdaj mi je vse jasno. Strašno me je motilo, da so Nemci sklenili s Sovjetsko zvezo nekakšen pakt oziroma dogovor o prijateljstvu – sedaj pa je vse v redu.“ Ljudje v okolici so se pogovarjali samo o tem. Zbirali so se pri maloštevilnih lastnikih, ki so imeli radijske sprejemnike in poslušali poročila. Čeravno so bile novice vse

kje se držim in da se sedaj Italijani ne zanimajo več za nas, ki smo bili v zaporu in da če hočem, naj pridem nazaj ker da me v tovarni rabijo. Po posvetovanju z Ivanom sem se sredi tedna ponovno znašel med znanimi stroji, le obrazov je bilo precej novih. Ti novi so prišli iz Gorenjske in Štajerske – ker jim pod Nemci ni bilo več varno v rodnom kraju. Z Ivanom sva skoraj vsako nedeljo šla v Kamen vrh, v zelo znan vinotoč, kjer je Potočar iz Potočne vasi ob dobri domači kapljici raztegoval meh in skrbel za dobro razpoloženje.

Nekoč, ko sva se z Ivanom vračala domov, mi je dejal, da se je vstaja že začela in da se borci proti fašistom imenujejo partizani. Za naslednjo nedeljo sva se dogovorila, da vzamemo s sabo svoji sestri, da bova imela s kom plesati. Tako smo vsi štirje šli na Kamen vrh. Zbralo se nas je kar precej domačinov in bilo je veselo, dokler niso prišli Italijanski vojaki. Ko so se malo podprli, so začeli prepevati svoje pesmi, plesati z našimi dekletimi in postajali so čedalje bolj vsiljivi. Ivanu je bilo to dovolj pa mi je dejal. Stane ti vzemi punce in pojdite počasi proti domu – sam pridem takoj za vami. Šli smo proti domu. Pri gozdu smo se zaustavili in počakali Ivana. Kmalu nas je dohitel in dejal: „kar pojdite naprej, jaz grem pa za vami!“ Pogledal sem ga pozornije in videl, da ima itali-

ko je slišal razgovor med mamo in vojaki je skočil skozi okno na nasprotni strani in zbežal v gozd. Ko sem zvedel, da so Ivana iskali, je tudi meni postalo vroče. Živel sem v strahu, ker sem bil prepričan, da bodo tudi mene iskali, saj sva bila nerazdružljiva, pa tudi zraven sem bil, ko jim je zmanjkala puška. Še danes mi ni jasno, kako so Italijani zvedeli, da jim je ravno on odnesel orožje.

Poizvedoval sem za Ivanom če se morda skriva kje v bližini in potrebuje pomoč. Vprašal sem Ivanovo sestro in mamo, vendar nisem zvedel ničesar. Nek sodelavec mi je zaupal, da se Ivan nahaja v Prečni pri družini Jarc. To je bilo malo pred formiranjem novomeške čete na Frati. Ko je bila četa ustanovljena, je bil tudi Ivan v njej. Ivan Bartolj je tako postal prvi partizan izmed takratnih tekstilnih delavcev v Novem mestu.

Ko so partizani s Frate odšli v napad na Bučko, se je tej četi pridružil še eden predilec. To je bil Milan Merčjak iz Drske, vendar se je po napadu na Bučko zaradi hude zime vrnil domov in se ponovno zaposlil v tovarni. Da je Milan bil v partizanih je vedelo samo nekaj bližnjih in preverjenih sodelavcev.

Milan nam je pripovedoval, da je bil skupaj z Ivanom in da me pozdravlja. Milan je pravil, da je četa krenila proti Mirenski dolini, se spopadla z Italijani in Nemci ter nadaljevala pot na Moravsko goro, kjer so se ponovno spopadli z Italijani. V tej bitki, v tej noči je padel Ivan Bartolj. Tako Ivan nikoli ni prejel mojih pozdravov in za njegovo smrt sem zvedel mnogo kasneje.

Kot je bil Ivan prvi partizan med tekstilci na Dolenjskem, tako je bil tudi prvi borec, ki je padel v neposrednem boju s fašisti.

Letos mineva štirideset let od kar sva se razšla. Odločil sem se, da bom obiskal kraj kjer je padel moj edini in najboljši prijatelj od otroških let pa do njegove junaške smrti.

To kar sem napisal, sem napisal v spomin na njega. Dolgo sem se pripravljal k pisanju – dosti tega je že šlo v pozabo, vendar med pisanjem sem vsak trenutek tako živo videl pred sabo, da mi je pero kar teklo. Ponosen sem na moje prijateljstvo z Ivanom. Ponosni smo lahko vsi mi dolenjski tekstilci, da smo imeli med sabo revolucionarje kot je bil predilec Ivan Bartolj.

Konec

Vladimir Lamut: Ilustracija za knjigo „Rože in trnje“

prej kot ugodne, saj so fašisti napredovali na obeh frontah, nama je Ivanov oče, ko sva ga vprašala kaj meni on o tem, dejal: „Nisem nikakršen politik ne vojni strateg – vem le to, da je moja domovina tako velika, da se bodo Nemci prej v njej izgubili, kot pa jo premagali. Rusije še nihče ni zavzel, pa je tudi Hitler ne bo!“ Te besede so bile za naju z Ivanom zelo ohrabrujoče.

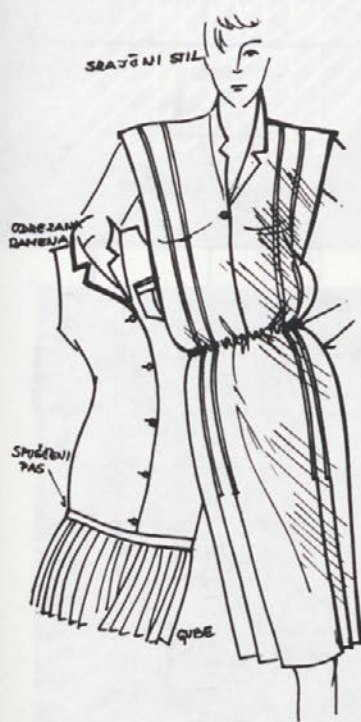
Zadnjo nedeljo v juliju sem šel v mesto, kjer sem srečal tovarnarja Povha. Vprašal me je

jansko vojaško puško. Dejal je: „Zdaj pa naj kar plešejo hudiči!“ Italijani so namreč v veži gostišča puške odložili, Ivan pa je izkoristil priliko in jim eno odnesel.

To noč sva se tako razšla ne da bi vedela, da se ne bova nikoli več videla.

Naslednji dan so italijanski vojaki prečesali gozd Brezovica, zjutraj okoli 7 ure pa so prišli tudi do Ivanovega doma in spraševali Ivanovo mamo po njem. Ivan je bil v sobi že oblečen in

In kako se bomo oblačile v dopustniškem času

Dopusti so večji del za nami, zopet nas bo zajel vsakdanji delovni tempo, zgodnje zburanje in vstajanje in ... kaj naj oblečem za v službo?

Zares smo lepo rjavi, vendar se nam zdijo vroče romantične obleke za službo neprimerne – a rade bi oblekle enodelno obleko, saj so tako moderne. Hlač, kril, bluz in majic smo se naveličale. Kaj naj oblečemo, da bomo „spodobne“, a obenem pokazale svojo porjavelost?

Moda narekuje:

STIL SRAJČNE OBLEKE – poudarjen pas z elastiko ali pasom ... veliki našiti žepi ... zapenjanje z enim ali več gumbi spredaj ... spuščeni pas pod boke ... poudarjene gube pod bočno linijo ... globoke gube ... odrezana ramena itd.

STIL 20 LET – mornarski stil ... bočni poudarek ...

naborki ... gube ... prise ... satenast bočni trak ... tenis oblačila ... zapenjanje zadaj po celi dolžini ali do bokov ... globoki V izrez zadaj ... aplikacije vezane in izrezane ... pentleje ... trakovi ...

MATERIALI: svila, lan – svila, lan – volna – svila, bombaž – viskoza, bombaž – polyester, volna polyester, sateni, krepi, in jersey.

BARVE: bela, modra, rdeča, turkiz, pasteli, krem, natur, ...

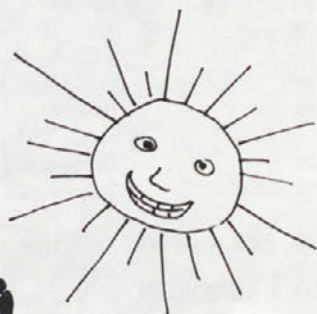
DOLŽINA: okoli kolen, lahko so pokrita, lahko odkrita, odvisno od počutja.

JANA

Rože iz gumbov

Staro jopico, ko jo še vedno lahko oblečete, a se vam zdi zelo pusta, lahko popestrite z barvnimi gumbi kot kaže slika. Obenem boste modni in novi za malo denarja.

Tudi meni doma je lepo,
ko namakam noge v slano vodo.
Kako je žele tistim lepo,
ko v morje namakajo celo telo.

Tovariši, ki doslej še niste bili na dopustu, pohitite! Zvezna vlada pospešeno pripravlja dolgoročen, sistemski stabilizacijski ukrep – uvedbo takse za pristop k morju!

Tovariši, na Baltiku imajo Rusi amfibijske manevre, zato ne hodite tjakaj! Pojdite na Jadran, kjer imajo take manevre Nemci – ko vas bodo povozili, boste dobili višjo odškodnino!

Zvezna mladinska delovna akcija Strževo - 81

Letos je občinska konferenca Novo mesto poslala MDB Katja Rupena na zvezno mladinsko delovno akcijo v Makedonijo. Iz te akcije, katere sem se z veseljem udeležila, vam pošiljam ob informaciji o našem delu tudi pristrčne pozdrave.

9. junija ob 8. uri zvečer smo se z vlakom odpeljali do Ljubljane. V Ljubljani smo čakali na ekspresni vlak Benetke - Atene, s katerim smo se odpeljali ob 23.20 proti Makedoniji. Na vlaku je bila velika gneča, tako da smo ležali in spali kar po hodnikih. V soboto smo prispeli v Beograd in se nato odpeljali naprej proti Bitoli. V poznih večernih urah smo prispeli v malo makedonsko mesto Bitola. Tu smo z vso prtljago presedlali na avtobus, ki nas je popeljal proti naselju Pelister. Prvi pogled na naselje ni bil razveseljiv. Bila je tema pa tudi zaspana sem bila. V nedeljo zjutraj nas je prebudila glasba. Zunaj je sijalo toplo sonce. Tudi pogled na naselje Pelister je bil lep.

V naselju Pelister biva sedem brigad in sekretariat akcije. Brigade pa so naslednje: ORB Udružene železov Norbert Veber, ORB BRAČA GRULOVIC

iz Rume, ORB JOCE STOSČEVSKI iz Tetova, ORB ORIENTSKI BATALJON iz Hercegnovega, ORB MARIJA BURSAC iz Beograda in MDB KATJA RUPENA iz Novega mesta.

V naselju smo ustanovili še osmo brigado, ki je nosila ime MARŠAL TITO. V tej brigadi so sodelovali najboljši brigadirji vseh brigad na akciji STRŽEVO-81. Ta brigada ni delala na trasi temveč je urejala naselje. Delali pa smo vsak dan od 17. do 19. ure popoldne.

Delo na trasi je bilo zelo težko. Gradili smo hidrosistem za navodnjavanje polj. Prva dva tedna je MDB Katja Rupena delala na kanalih, v katerih je bila voda nad kolenom in blato do kolena. To delo je bilo zelo težko, saj je bilo treba izmetavati blato tudi do dva metra visoko. Naslednji teden smo urejali delavsko naselje in kopali kanale za odtok vode ob cesti. Zadnji teden je naša brigada delala na Prespanskem jezeru. Kopali smo temelje za počitniški dom in jame za novo betonarno.

Hrana je bila na začetku zelo slaba, zlasti zajtrk, saj smo dobili samo košček salame,

košček ovčjega sira in jajce. Na koncu I. izmene se je tudi hrana izboljšala. V naselju ni bilo mogoče dobiti sadja, kar smo močno pogrešali.

Zvezna mladinska delovna akcija STRŽEVO-81 se zelo razlikuje od naših akcij v Sloveniji. V Sloveniji imamo še vedno komandante akcij, v Makedoniji pa je drugače. Tu ne poznajo komandantov. Komandanta je zamenjal sekretar akcije. Tudi ni bilo več dnevne zapovedi ampak dnevna informacija. Tu se vidi, da tudi v MDB uveljavljajo načela samoupravljanja. Tudi medsebojni odnosi so precej drugačni, saj se ne pozna kdo je kaj na akciji. Tako smo si bili vsi enaki.

Za mene je bila ta akcija zelo uspela. Sonca in kopanja je bilo dovolj. Dvakrat smo odšli na izlet, prvič na Ohrid, drugič pa na Prespansko jezero. Prijateljsem sem si našla iz vse Jugoslavije. Iz srca rečeno, ta delovna akcija zasluži nepozaben spomin, bila je boljša od ostalih na katerih sem bila.

In na koncu še kitica iz himne naše delovne akcije:

Pelisteru gora
miriše ti cvetje
akcija na tebi
nikad stati neče
radimo, radimo Strževo
mi gradimo
hidrosistem za privredu i
selo.

DUŠANKA ŠKEDELJ

ZARADI TATVINE 20 DNI ZAPORA - POGOJNO ZA DOBO ENEGA LETA

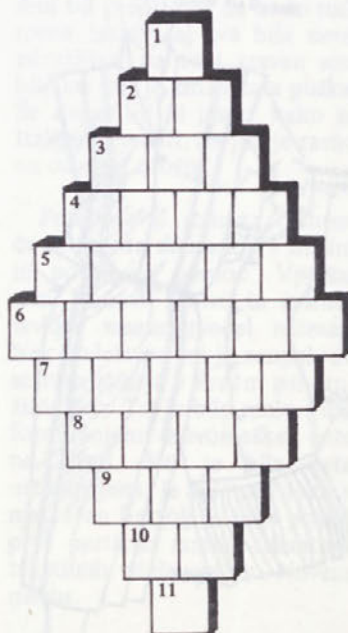
Temeljno sodišče v Novem mestu je v kazenski zadevi, zaradi kaznivega dejanja na podlagi obtoženega predloga TJT Novo mesto, obsodilo našo delavko Milosavo Nedeljkovič, roj. 1. 2. 1934, na 20 dni zopora - pogojno za dobo enega leta.

Obdolženka je, 25. 11. 1978 okrog 12. ure, v oddelku oplemenitnice vzela in si prilastila dva kosa tkanine „Jaka“ v dolžini 1,40 m in kos pletenine „Sibila“ v dolžini 1,20 m v skupni vrednosti 467,40 din. Z navedenim dejanjem je storila kaznivo dejanje tatvine po čl. 165/II Kazenskega zakona SR Slovenije.

Obdolženki je bila izrečena pogojna obsodba, ki se ne bo izvršila, če v preizkusni dobi enega leta ne bo storila novega kaznivega dejanja.

MARIJA HODŽIČ, iur.

Vreteno

1. Merska enota
 2. Kazalni zaimek
 3. Znana dolina v Triglavskem pogorju
 4. Trgovsko podjetje „TEKSTIL - KOŽA“
 5. Nit, ki v tkanini prepleta osnovo
 6. Znana ljubljanska delovna organizacija za organizacijo transporta
 7. Majhen rov
 8. Ime barve (umazano rumena)
 9. Znane liške vaške igre
 10. Začetnici imena in priimka velikana naše revolucije
 11. Ime črke (predlog)
- Če ste v julijski številki pravilno rešili vreteno ste dobili:
1. T, 2. AT, 3. LAT, 4. LOTA, 5. TALON, 6. PLATNO, 7. PLATO, 8. PLAT, 9. PAT, 10. PA, 11. SAMOGLASNIK

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet v sestavi: Hinko Šintler (predsednik), Danilo Kovačič, Bojan Pureber, Alfonz Žizek, Martin Radež, Jana Jovič, Mojca Peroci, Marjan Žalac, Rudolf Vlašič in Mirko Albijanič. Glavni in odgovorni urednik: Danilo Kovačič. Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10 - Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.